

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Bakalářská práce

Sociální a ekonomický rozvoj obce Větrušice

Tereza Jarošová

© 2021/22 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Tereza Jarošová

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Sociální a ekonomický rozvoj obce Větrušice

Název anglicky

Social and Economic Development of the Municipality Větrušice

Cíle práce

Hlavním cílem bakalářské práce je analyzovat a zhodnotit kvalitu života v obci Větrušice a zároveň zjistit perspektivu rozvoje této obce. Specificky je práce zaměřena také na vliv nové zástavby na život v obci a na potenciál jejího dalšího rozvoje.

Metodika

Z metodologického pohledu bude využito především techniky studia dokumentů odborné povahy a sekundární analýzy dat. Také bude využito primárního sběru dat pomocí ankety mezi občany obce, a to se zaměřením na jejich vnímání kvality života v obci Větrušice.

Doporučený rozsah práce

30 – 40 stran

Klíčová slova

hospodaření obce, obec, občanská vybavenost, regionální rozvoj, veřejná správa

Doporučené zdroje informací

- ESKELINEN, Heikki, et al.: *Competitiveness, Localised Learning and Regional Development: Specialization and Prosperity in Small Open Economies*, Taylor and Francis, 2002. ProQuest Ebook Central, <https://ebookcentral-proquest-com.infozdroje.czu.cz/lib/czup/detail.action?docID=169634>
- HEŘMANOVÁ, E. *Koncepty, teorie a měření kvality života*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2012. ISBN 978-80-7419-106-0.
- KADERÁBKOVÁ, J. – PEKOVÁ, J. *Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-910-4.
- MATES, P. – WOKOUN, R. *Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy*. Praha: Prospektrum, 2001. ISBN 80-7175-100-6.
- TEMELOVÁ, J. *Nové sociálně prostorové nerovnosti, lokální rozvoj a kvalita života*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012. ISBN 978-80-7380-378-0.
- TOTH, D. *Ekonomie a management sociálního rozvoje*. Praha: galileo, 2013. ISBN 8-7041-5555-0.
- TOTH, P. *Ekonomické aktivity obcí a měst*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014. ISBN 978-80-7380-491-6.
- WOKOUN, R. *Regionální rozvoj : východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování*. Praha: Linde, 2008. ISBN 978-80-7201-699-0.
- WOKOUN, R. *Základy regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011. ISBN 978-80-7380-304-9.
-

Předběžný termín obhajoby

2021/22 LS – PEF

Vedoucí práce

doc. Ing. Jakub Husák, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 18. 2. 2022

prof. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 1. 3. 2022

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 13. 03. 2022

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Sociální a ekonomický rozvoj obce Větrušice" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 13. 3. 2022

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala doc. Ing. Jakubu Husákovi, Ph.D. za cenné rady, věnovaný čas a odbornou pomoc, kterou mi ochotně poskytl při jejím zpracování. Dále bych chtěla poděkovat občanům Větrušic za spolupráci při vyplňování ankety a paní starostce Petře Šefčíkové, za poskytnutí rozhovoru a dalších klíčových informací pro zpracování bakalářské práce.

Sociální a ekonomický rozvoj obce Větrušice

Abstrakt

Tématem této bakalářské práce je „Sociální a ekonomický rozvoj obce Větrušice“. Práce se zaměřuje na vliv nové zástavby na život v obci a budoucí vývoj ve výstavbě. Bakalářská práce je rozdělena na část teoretickou a praktickou. Teoretická část se věnuje charakterizování klíčových pojmů jako je regionální rozvoj, veřejná správa a také dané pojmy spjaté s obcí. Stanovení těchto pojmů je důležité pro vypracování další části práce. V praktické části se práce zaměřuje na základní údaje o obci jako je historie, životní prostředí a občanská vybavenost. Dále je zde uvedena demografická analýza, ekonomický vývoj nebo výstavba v obci. Součástí této části je i získávání poznatků pomocí ankety a polostandarizovaného rozhovoru se starostkou obce. Na konci práce jsou zhodnocena získaná data z ankety rozhovorů a zkoumaných ukazatelů obce. Je vyhodnocena současná situace v obci a jsou navrženy alternativy budoucího potencionálního rozvoje či jiného zlepšení v obci.

Klíčová slova: hospodaření obce, obec, občanská vybavenost, regionální rozvoj, veřejná správa

Social and Economic Development of the Municipality Větrušice

Abstract

Theme of this bachelor thesis is Social and economic development of municipality Větrušice. This bachelor thesis is focused on the impact of new development on life in the village and future development in construction. Bachelor thesis has two parts: theoretical and practical part. Theoretical part is focused on characterisation of key notions such as regional development, public administration and also the notions associated with municipality. Define these concepts is important to continuing the next part of the work. The practical part of work focuses on basic information about village such as history, environment and civic amenities. Furthermore, there are adduced a demographic analysis, economic development or construction of the village. This part is also gaining knowledge through and a semi-standardized interview with mayor of the village. At the end of the work, the data obtained from the survey of the interview and the surveyed indicators of the municipality are evaluated. The current situation in village is evaluated and alternatives for future potential development or other improvements in the village are proposed.

Keywords: municipal administration, municipality, civic amenities, regional development, public administration

Obsah

1 Úvod.....	12
2 Cíl práce a metodika	13
2.1 Cíl práce	13
2.2 Metodika	13
3 Teoretická východiska	14
3.1 Regionální politika	14
3.1.1 Regionální politika – základní charakteristika.....	14
3.1.2 Formování rozvojových politik	14
3.1.3 Historie a současnost regionální politiky	15
3.1.4 Regionální problémy	15
3.1.5 Cíle regionální politiky	15
3.1.6 Nástroje regionální politiky	16
3.2 Regionální rozvoj	16
3.2.1 Regionální rozvoj – základní charakteristika.....	16
3.2.2 Trvale udržitelný rozvoj	17
3.2.3 Regionální disparity	18
3.2.4 Regiony budoucnosti	18
3.2.5 Kvalita života	18
3.2.6 Úloha veřejné správy v regionálním rozvoji a regionální politice.....	19
3.3 Veřejná správa.....	19
3.3.1 Veřejná správa – základní charakteristika	19
3.3.2 Činnost veřejné správy.....	20
3.3.3 Modernizace veřejné správy	21
3.3.4 Kontrolní mechanismy ve veřejné správě.....	21
3.4 Obec	22
3.4.1 Obec – základní charakteristika	22
3.4.2 Obec jako „podnikatel“	23
3.4.3 Působnost obce	24
3.4.4 Dobrovolné svazky obcí	24
3.4.5 Zastupitelstvo obce	24
3.4.6 Strategické plánování.....	25
3.4.7 Systém financování	25
3.4.8 Rozpočet	26
3.4.9 Peněžní fondy	26
3.4.10 Příjmy územně samosprávních celků	26
3.4.11 Dotace	27

3.4.12	Výdaje územních samosprávních celků	27
3.4.13	Hospodaření s majetkem	27
3.4.14	Obyvatelstvo	28
3.5	Vývoj sídel a urbanizace	29
3.5.1	Migrace	29
3.5.2	Urbanizace	29
3.5.3	Urbanizační procesy	29
4	Základní charakteristika obce Větrušice	32
4.1	Historie	32
4.2	Životní prostředí	33
4.3	Občanská vybavenost	34
5	Vlastní práce	36
5.1	Demografická analýza	36
5.1.1	Vývoj obyvatelstva	36
5.1.2	Věková struktura obyvatelstva	37
5.1.3	Migrační a přirozené přírůstky obyvatelstva	38
5.2	Ekonomický rozvoj	40
5.2.1	Rozpočet obce	40
5.2.2	Hospodaření obce	41
5.3	Výstavba v obci	42
5.3.1	Dosavadní vývoj ve výstavbě	42
5.3.2	Územní plán	43
5.3.3	Budoucí vývoj ve výstavbě	44
5.4	Anketa obyvatelům obce	45
5.5	Polostandarizovaný rozhovor se starostkou obce Větrušice	49
5.6	Priority v dalším rozvoji	51
7	Závěr	53
8	Seznam použitých zdrojů	55
9	Přílohy	59
9.1	Příloha č. 1: Orientační plán obce Větrušice z roku 2006	59
9.2	Příloha č. 2: Anketa pro občany obce Větrušice	59
9.3	Příloha č. 3: Výsledky ankety	62
9.4	Příloha č. 4: Polostandarizovaný rozhovor se starostkou obce Větrušice	65

Seznam obrázků

Obrázek 1: Jan Zapotil se svými spolupracovníky	32
Obrázek 2: Národní přírodní rezervace Větrušická rokle	33
Obrázek 3: Národní přírodní rezervace Větrušická rokle	34
Obrázek 4: Letecký snímek obce Větrušice z roku 2013	42
Obrázek 5: Mapa obce Větrušice z roku 2022	44

Seznam tabulek

Tabulka 1: Účetní ukazatele obce Větrušice k roku 2021	41
--	----

Seznam grafů

Graf 1: Vývoj počtu obyvatel v jednotlivých letech	36
Graf 2: Věková struktura obyvatelstva 2021	37
Graf 3: Obyvatelé podle věku v roce 2021	38
Graf 4: Migrační přírůstek	38
Graf 5: Přírůstky obyvatel: přirozený, migrační, celkový	39
Graf 6: Příjmy a výdaje obce mezi lety 2010 a 2021	40
Graf 7: Věk respondentů	46
Graf 8: Pohlaví respondentů	46
Graf 9: Jak dlouho v obci respondenti žijí	46
Graf 10: Jaký mají respondenti názor na novou kanalizaci	47
Graf 11: Jaký mají názor respondenti na novou výstavbu	48
Graf 12: Jaký mají respondenti názor na život ve Větrušicích	49

1 Úvod

Obec je základní územní jednotkou státu. Pojem obec má mnoho definic a lze se na něj dívat z různých úhlů. Z jednoho úhlu pohledu se jedná o veřejnoprávní korporaci, která je jednotkou veřejné správy a je uvedena na Českém statistickém úřadu, z druhého pak jsou obce definovány také jako ohraničené území, ve kterém je uvnitř utvořeno společenství občanů.

Je důležité si uvědomit, že obce nejsou jen definování pojmu či vymezení daného území. Je to místo, které má významný vliv na naše životy. Každá obec má svou historii, do které přispěli všichni místní občané. Mnoho obcí má také zavedené své vlastní tradice a zvyky. Zasluhou všech občanů se postupně rozvíjí kulturní jádro a další charakteristické znaky obce.

Obecní zastupitelstvo zajišťuje hlavně řádné dodržování plánu obce a následně dohlíží hospodaření s obecním majetkem či rozpočtem. Mezi prioritní cíle by vedení obce mělo zařadit i místní rozvoj a rozkvět obce tak, aby byly uspokojeny přání a potřeby občanů. Prioritou obce jsou sociální a ekonomické faktory dané oblasti. Cíle se plní tak, aby stoupala životní úroveň a kvalita života v obci.

Tématem této bakalářské práce je „Sociální a ekonomický rozvoj obce Větrušice“. Obec Větrušice má nízký počet obyvatel a nachází se ve Středočeském kraji, v okrese Praha-východ. Umístění obce vysoko na skalnatém břehu Vltavu, umožňuje občanům pozorovat překrásné výhledy a při dobré viditelnosti je možno spatřit České středohoří.

Námět bakalářské práce byl zvolen hlavně z důvodu blízkého vztahu autorky k této obci. Nejen z důvodu, že zde bydlí od svého narození, ale také proto, že se aktivně zajímá o dění v obci. Dalším ovlivňujícím faktorem výběru je možnost využití získaných dat a informací k budoucímu rozvoji této obce. Toto téma bylo zvoleno také s ohledem na studium oboru Veřejná správa a regionální rozvoj na Provozně ekonomické fakultě.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem bakalářské práce je analyzovat a zhodnotit kvality života v obci Větrušice. Zároveň je zkoumána perspektiva rozvoje dané obce. Práce je specifická díky zaměřením na novou zástavbu na území obce a následný potenciál jejího dalšího rozvoje.

2.2 Metodika

Bakalářská práce je rozdělena do dvou částí, a to na teoretickou a praktickou část. Teoretická část se věnuje klíčovým pojmům, jako jsou například veřejná správa, regionální rozvoj nebo hospodaření obce a další pojmy úzce spjaté s daným tématem. K první části práce bude využito především techniky studia dokumentů odborné povahy. Dále je čerpáno z tematicky zaměřené literatury, z údajů Českého statistického úřadu a také přímo z dokumentů archivu této obce. Definování těchto pojmů je nezbytné pro další pokračování v bakalářské práci.

V praktické části jsou v úvodu uvedeny informace o obci. Z tohoto pohledu jsou zmíněny především základní údaje obce, její historie, občanská vybavenost nebo také životní prostředí. Součástí praktické části je i anketa pro občany, která je zaměřena na to, zda jsou občané v obci spokojeni s kvalitou života. V anketě jsou občané tázáni na názor ohledně nové zástavby v obci a následný vliv na život a jejich spokojenost s úrovní života ve Větrušicích. Součástí druhé části bakalářské práce je polostandardizovaný rozhovor se starostkou obce, případně dalšími zastupiteli. Témata rozhovoru se týkají aktuální výstavby v obci, nové vzniklé kanalizaci či dalšího potenciálního rozvoje obce.

Veškerá získaná data nejen z ankety, rozhovorů, aktuálních i archivních dokumentů, jsou klíčová k analýze a následnému vyhodnocení současné situace v obci, a to jak z pohledu místních občanů, tak i vedení obce. Díky získaným poznatkům lze ohodnotit kvalitu života ve této obci a následně navrhnout několik alternativ potenciálního rozvoje či jiného zlepšení v obci Větrušice.

3 Teoretická východiska

3.1 Regionální politika

3.1.1 Regionální politika – základní charakteristika

Regionální politika je soubor cílů, opatření, ale také nástrojů, které vedou ke snižování velkých socioekonomických rozdílů mezi jednotlivými regiony. (Wokoun, Mates, 2006, s. 112) Je chápána i jako nástroj, který ovlivňuje rozložení sociálních a ekonomických zdrojů za účelem harmonického rozvoje regionů. (Pavlík, 2016, s. 14) Regionální politiku lze definovat i jako systematickou a cílevědomý proces dané veřejné autority. (Mates, Wokoun, 2001, s. 115–116)

Je důležité zmínit, že regionální politika není pouze nynější trend nebo „módní“ záležitost, v dnešní době je to až nezbytnost. Vždy zde budou státy nebo regiony, které budou zaostávat. To je zapříčiněno například stagnací či úpadkem nějakého odvětví v daném období. Na druhé straně budou existovat i regiony, které budou více rozvinuté. Vláda by měla brát v potaz skutečnost, že je potřeba dosáhnout kompromisu mezi veřejným zájmem a potřebami firem. Je nutné prostřednictvím regionální politiky realizovat určité kroky v zájmu méně rozvinutých regionů, ale taktéž je důležité orientovat regionální politiku na přesycené regiony. Lze uvést mnoho důvodů proč realizovat již zmíněné kroky, jedním z nich je, aby se rozvinuté regiony nedostaly stále více do rozporu s přírodou. (Wokoun, Mates, 2006, s. 113–114)

3.1.2 Formování rozvojových politik

V teorii o formování rozvojových politik se mluví o politickém cyklu, úpravě nebo znovu vytvářející se politiky. Takzvaná tradiční fáze formování nejdříve identifikuje problém, poté vymezí předmět politiky, následně celou politiku formuje, zavádí systémy a nakonec hodnotí politiku. Je důležité zmínit, že k tomuto procesu patří i kontrolní mechanismy. U politik zaměřených na rozvoj, jako je regionální politika, je patřičné uvést strategii příslušné politiky, hlavní cíle a priority pomocí strategických dokumentů, které jsou následně zkonkretizovány. Oba standardy pak slouží k realizaci dané politiky. (Peková, Pilný, Jetmar, 2012, s. 436–437)

3.1.3 Historie a současnost regionální politiky

V 30. letech minulého století už můžeme zaznamenat první zmínky o regionální politice, a to konkrétně ve Velké Británii. Zde byl řešen problém dopadů po velké hospodářské krizi. V dalších zemích jako je Francie a Itálie se regionální politika vyvíjela spíše až po 2. světové válce. V západoevropských zemích byla regionální politika uplatňována až na přelomu padesátých a šedesátých let minulého století. Dokument z roku 1983, který se týká této problematiky a byl schválen v EU, se nazývá Evropská charta regionálního plánování. (Pavlík, 2016, s. 18–19)

Pro formování české regionální politiky byl důležitý rok 2000, kdy bylo přijato několik zásadních zákonů. Přijetí zákona č. 248/2000 Sb. bylo důležité z mnoha důvodů především v oblasti legislativní. Lze říci, že na území České republiky je tímto poprvé oblast regionální politiky upravena právní normou, protože doposud to byla pouze usnesení vlády. Česká republika se tak zařadila k vyspělým státům, které mají již legislativně zajištěnou oblast regionálního politiky. (Wokoun, Mates, 2006, s. 80–81)

3.1.4 Regionální problémy

Regionální problémy jsou vnímány obyvatelstvem, vládou i odborníky. Posuzuje se spíše intenzita a následný odraz v činnosti veřejné správy. Z pohledu teoretického se zdála regionální nerovnováha pouze jako dočasný či momentální problém. Za těmito specifickými problémy stojí řada faktorů, ať už ekonomického či neekonomického charakteru. Mezi základní faktory se řadí nízká mobilita jak kapitálu, tak i pracovní síly, geografické faktory nebo faktory týkající se životního prostředí. Při koncentraci problémů, vzniká region např. se sociálními problémy, se špatnou hospodářskou výkonností a zanedbaným životním prostředím. Velké rozdíly mezi regiony mají negativní vliv na hospodářský rozvoj celého státu. Proto je zde regionální politika, která se snaží zmírňovat nebo odstraňovat nepřiměřené diference. (Pavlík, 2016, s. 15–17)

3.1.5 Cíle regionální politiky

Cíle regionální politiky spočívají v rozpoznávání hlavních regionálních problémů, ale také je potřeba zohlednit hospodářské politiky. Zpravidla jsou z cílů odvozovány nástroje regionální politiky. (Wokoun, Mates, 2006, s. 116)

Mezi konkrétní cíle, je možno uvést např. snížení výrazných meziregionálních diferencí v oblasti nezaměstnanosti, příjmech nebo také hrubého domácího produktu v jednotlivých

regionech. Příkladem dílčích cílů jsou ty, které chtějí povzbudit k podnikatelským aktivitám, zaměřit se na zlepšení technické infrastruktury, povzbuzení k bytové výstavbě, či zkvalitnění ekologické situace v regionech apod. (Pavlík, 2016, s. 26)

3.1.6 Nástroje regionální politiky

V poslední dekádě minulého století se regionálním disparitám věnovalo více pozornosti v zahraničí než v ČR. Až s přicházejícími změnami v souvislosti se vstupem České republiky do Evropské unie, bylo potřeba se více věnovat jednotlivým nástrojům regionální politiky. Nejen, že Česká republika musela pružně reagovat na regionální problémy, musela také brát v potaz členství v EU. Nástroje ČR musely harmonizovat i se systémy aplikovanými v EU. (Wokoun, Mates, 2006, s. 104)

V průběhu posledních desítek let se škála schválených a následně používaných nástrojů regionální politiky v České republice výrazně změnila. Vycházela z teoretických, ale i praktických hledisek uplatňovaných v zahraničí. (Wokoun, Mates, 2006, s. 197)

Nástrojů regionální politiky je několik. Prvotní úkol regionální politiky je analyzovat území a zároveň vymezit problémové oblasti. Druhý zásadní úkol je definovat ekonomické nástroje na podporu problémového území. Tyto kroky jsou zásadní a hlavní oporou v regionální politice. Kromě těchto úkolů v rámci rozvojových programů se uplatňují i další opatření. Příkladem je podpora rozvoje infrastruktury, zvelebení životního prostředí a podpora lidských zdrojů. (Mates, Wokoun, 2001, s. 70–71)

Za jeden z důležitých nástrojů regionální politiky je považována strategie a programy v oblasti regionální politiky. Do těchto programů je zahrnována analýza území, dále zjištění slabých a silných stránek. Také stanovení strategie rozvoje daného území. Po stanovení strategie navazuje rozdělení různých opatření, a to i včetně finančního vymezení. V České republice se dokumenty spojené s těmito programy vypracovávají na úrovni státu, krajů a také listiny vyžadované Evropskou Unií. (Wokoun, Mates, 2006, s. 254)

3.2 Regionální rozvoj

3.2.1 Regionální rozvoj – základní charakteristika

Regionální rozvoj můžeme definovat jako růst socioekonomického potenciálu, zároveň konkurenceschopnost, která vede ke zvyšování životní kvality a zlepšování kvality života obyvatel. V tomto ohledu jde o vyvážený regionální rozvoj, jehož součástí je

i odstraňování nebo zmírnění regionálních problémů nebo jinak řečeno disparit. (Pavlík, 2016, s. 13)

Ve 20. století se stává rozvoj zásadním pojmem nejen pro sociální politiky, ale i pro ekonomickou oblast. Slovo rozvoj lze definovat jako proces změny se zaměřením na transformaci ekonomik. Tento termín je také spojen s ekonomickým růstem. Je však důležité zmínit, že rozvoj není čistě o výkonnosti ekonomik. Je potřeba pojmut slovo rozvoj trochu více komplexněji. Z globálního hlediska, již zmíněný termín, znamená zajištění lepší životní úrovně pro všechny. (Pavlík, 2016, s. 11)

3.2.2 Trvale udržitelný rozvoj

Trvale udržitelný rozvoj, je možné popsat jako rovnováhu mezi třemi pilíři. Mezi ně patří sociální, enviromentální a ekonomický. Tyto pilíře jsou tři základní oblasti našich životů. Je potřeba, aby tyto oblasti byly v harmonii a zároveň se neohrožovaly. Důležité je zmínit, že podstatné pro trvale udržitelný rozvoj je dlouhodobá perspektiva, tedy strategické plánování. Je nutné brát v potaz, že strategie musí zvažovat rozhodnutí z hlediska dlouhodobých dopadů. Podstatná je i skutečnost, že je potřeba si uvědomit, že všechny suroviny a látky potřebné k životu, které se na planetě vyskytují, nejsou nevyčerpatelné. Proto si musíme chránit naše životní prostředí. (Pavlík, 2016, s. 11–12)

Pokud jsou respektovány principy udržitelného rozvoje, tak jsou občané i ostatní aktéři spokojeni ve svém prostředí a přitom jsou brány v ohledu přírodní zdroje, které lze využívat jen v určitém rozsahu. Z jiného pohledu, je možné definovat udržitelný rozvoj, jako strategický přístup k rozvoji území, které pomocí nástrojů technologií, může uspokojovat, jak materiální, tak i nemateriální potřeby či přání jednotlivců, avšak zároveň respektování prostředí, na kterém tyto se rozvojové procesy uskutečňují. (Kadeřábková, Peková, 2012, s. 117)

Regionální prostředí i to, jaké panují podmínky v daném místě, má vliv i na výkonnost a rozvoj firem. Kromě toho fakt, že ekonomické, podnikatelské či inovativní činnosti mají tendenci se na určitých místech aglomerovat, vede potom k tomu, že se na tom podílí regionální specializace, aby poskytla další důležité pohledy na věc, a to v rámci konkurence schopnosti a průmyslové transformace. (Eskelinen, 1998, s.1)

3.2.3 Regionální disparity

Aby byl rozvoj regionu harmonický, je potřeba vyřešit regionální disparity, to je však velice dlouhý proces. Je třeba vytvářet takové podmínky, které zmírní nebo odstraní negativní disparity a zároveň je dobré využít vnitřního potenciálu daného regionu. (Wokoun, 2007, s. 102). Lze uvést několik příkladů disparit v České republice. Příčinou nerovnovážného rozvoje regionu a následného vzniku disparit, může být výrazný pokles výroby v těžkém průmyslu a s tím související nezaměstnanost. Také zmenšení výroby v oblasti textilního a elektrotechnického průmyslu, což mělo vliv na ekonomiku i zaměstnanost. Disparity vznikly i kvůli snižování počtu zaměstnanců v zemědělství nebo při nízké meziregionální mobilitě pracovních sil a dalších příkladů lze uvést nespočet. Vývoj regionů v České republice byl ovlivněn hospodářskou dynamikou. Rozlišení je určováno intenzitou i rozsahem ekonomických struktur každého regionu. (Wokoun, 2007, s. 116)

3.2.4 Regiony budoucnosti

Města ovlivňují světovou ekonomiku. Ve městech žije více než polovina lidstva. Stále rozšiřující se města se velkou částí podílejí na produkci emisí skleníkových plynů a také jsou zodpovědní za velkou část vyprodukovaného odpadu. Je podstatné zmínit, že města jsou velice neefektivní. Příkladem může být plýtvání potravin apod. Města vytvářejí obrovský tlak na přírodní zdroje, tak i na životní prostředí a tím se následně ovlivňuje i kvalita života. Díky koncentraci kapitálu a dalším zdrojům mají města obrovskou příležitost najít chytrá řešení pro efektivitu budov, lepší mobilitu, efektivní odpadní i vodní systém ve městech. (Pavlík, 2020, s. 75)

3.2.5 Kvalita života

Kvalita života má mnoho definic. Tento termín si lze také definovat podle základních pojmů, a to jsou fyzické, psychické a sociální. Záleží tedy na tom, jestli se člověk cítí fyzicky dobře, jestli je spokojený v oblasti materiální, což se týká bydlení a příjmu. Zároveň jestli má vnitřní pocit spokojenosti, to nazýváme kognitivní pohodou. Je na to možno nahlížet i z pohledu psychologického, tento pohled bere kvalitu života jako formu seberealizace a duševní harmonie, tedy subjektivní spokojenost nebo nespokojenost daného člověka. Zdraví je velmi významné, je uváděno jako součást kvalitního života. Vyskytuje se v čele na žebříčku životních hodnot. Poslední oblast se týká sociální pohody, a to znamená jaké má člověk vztahy s ostatními. (Heřmanová, 2012, s. 32–33)

3.2.6 Úloha veřejné správy v regionálním rozvoji a regionální politice

Regionální politika je vymezena státem či jiným nadstátním útvarem. Zejména se soustředí na koncentrované problémy, které následně ovlivňují soudržnost státu nebo nadnárodní společenství. V zákoně jsou uvedeny národní i regionální státní orgány, které mají na starost regionální rozvoj. Roli regulátora územního rozvoje, koordinátora i správce regionálního rozvoje plní ministerstvo pro místní rozvoj. Pod dohledem již zmíněného ministerstva vznikl základní dokument týkající se regionální politiky ČR a tím je Strategie regionálního rozvoje. Stávající institucionální prostředí pro zabezpečení regionální politiky i rozvoje ČR je výsledkem reformy veřejné správy. (Peková, Pilný, 2012, s. 418)

3.3 Veřejná správa

3.3.1 Veřejná správa – základní charakteristika

Veřejná správa neboli její orgány jsou klíčové v řízení a organizování veřejného sektoru. Je důležité, aby uspořádání veřejné správy bylo funkční. Ovlivňuje to celý veřejný sektor. (Peková, Pilný, 2012, s. 100)

Veřejná správa v dnešní době zahrnuje i určitou odpovědnost. Konkrétně lze mluvit o plánování, organizování, řízení, koordinaci a zároveň kontrolu ve veřejných službách. Veřejná správa je také rysem každého jednotlivého státu, a to i bez ohledu na systém vlády. (Page, Mosher, Champan, 2020)

Veřejná správa se dělí na státní správu a samosprávu. Dominantní postavení má však státní správa. Samospráva, je správa, která není závislá na společenské instituci a je oddělena od státní správy. (Mates, Wokoun, 2001, s.123) Samospráva je zmocněna příslušnými zákony, a to na úrovni takzvané územní samosprávy. V oblasti zájmu samosprávy jsou občané žijící v menší oblasti, než je vymezené území státu. Územní samospráva vznikla přirozeně jako důsledek osídlení. Územní samospráva je forma veřejné moci, která realizuje práva občanů. Samospráva tedy nejlépe realizuje právo občana podílet se na vedení veřejných záležitostí, a s tím spojené principy budování občanské společnosti. (Peková, Pilný, 2012, s. 126)

V obecném pojetí je samospráva rozlišována na územní a zájmovou. Zájmová samospráva je charakteristická tím, že svoje činnosti dělají lidé, kteří jsou specializovaní v určitém oboru. Zatímco územní samospráva spravuje záležitosti, které jsou vázány k určitému území a k osobám, které na území žijí. Oba případy jsou spojovány se subjektem

veřejné správy, kterému je svěřena moc ohledně plnění všech úkolů. Samospráva tedy své činnosti vykonává na vlastní odpovědnost, vlastním jménem, vlastními zdroji. Pokud stát předává část veřejné správy, je to považováno za podstatný odraz demokratické společnosti. Od státní správy se liší především tím, že se zaměřuje na vlastní záležitosti dané samosprávy. (Kadeřábková, Peková, 2012, s. 16)

Stát je zastupovaný státními úřady a institucemi, skrze toto zastoupení je vykonávána veřejná správa přímo. Již zmíněná územní samospráva vykonává vlastní samosprávu prostřednictvím zvolených zástupců z řad občanů. Dále je nutno zmínit, že jsou do veřejné správy zahrnuty i jiné subjekty, jako jsou například profesní komory, veřejné fondy, nebo veřejné vysoké školy apod. (Peková, Pilný, 2012 s. 111)

3.3.2 Činnost veřejné správy

Po roce 1989 byly požadovány změny v řádu i v systému práce státní správy i samosprávy. Velmi důležitým znakem prováděných změn byla skutečnost, kdy v listopadu roku 1989 byla oficiálně zrušena v Ústavě Československé socialistické republiky nadřazenost politické strany KSČ nad socialistickou veřejnou správou. Dalším důležitým zvratem byly přijaté ekonomické změny, kdy se přešlo z plánovaného systému řízení ekonomiky na tržní ekonomiku. Nové změny byly také reakcí na rozdělení původní České a Slovenské federativní republiky. Dalšími kroky, které přispěly ke změnám, byly zaznamenány koncem roku 1999, kdy se Česká republika přidala do členství v NATO. Změny ve veřejné správě také byly umocněny v roce 2004, kdy ČR vstoupila do EU. (Mařík, 2015, s. 33)

Veřejná správa je zpravidla chápána jako souhrn zaměřených činností. Aby dané činnosti mohly řádně fungovat, je potřeba zajistit souhrn institucí, které budou přímo vykonávat organizační pojetí veřejné správy. Organizační uspořádání, obecné zásady a pravomoci veřejné správy jsou v demokratických zemích zajištěny ústavou a zákony. (Peková, Pilný, 2012, s. 103–104)

Jednou z hlavních zásad, kterou je povinna veřejná správa dodržovat je zákonnost. Na to navazuje i příslušný orgán neboli správní dozor, který má na starost dohlížení na ochranu veřejného zájmu. K dalším činnostem veřejné správy patří zajišťování nejrůznějších veřejných služeb v ekonomické oblasti. Je důležité zmínit, že by veřejná správa měla pracovat s přenosem informací nejen uvnitř veřejné správy, ale i mimo ni. Avšak nelze sdílet veškeré informace, některé musí zůstat utajené. Významný vliv na činnost veřejné správy

mají kontroly volenými orgány, jako jsou např. parlament nebo vláda. (Peková, Pilný, 2012, s. 105–107)

V České republice mezi instituce veřejné správy řadíme i prezidenta. V Ústavě ČR jsou uvedena postavení a pravomoci prezidenta, která jsou omezená. Následující institucí je vláda, která je odpovědná za výkon státní správy. Lze zmínit ještě ostatní orgány, do kterých patří např. ministerstva a jiné ústřední úřady. (Peková, Pilný, 2012, s. 112–113)

Veřejná správa vykonává správní činnost, která následně souvisí s poskytováním veřejných služeb, vedení veřejných záležitostí a také činnosti pro veřejný zájem. Mezi takové činnosti určitě lze zařadit i informace o krocích a postupech veřejné správy. (Mařík, 2015, s. 71)

Komunikace veřejné správy s občany je považována za velice významný nástroj. Komunikování mezi subjekty je schopnost navzájem vyslyšet názory, sdílet informace a navzájem se respektovat. Někdy je nutno dělat i kompromisy. (Wokoun, Mates, 2006, s. 43)

3.3.3 Modernizace veřejné správy

Nejen kvalita, ale i výkon veřejné správy ovlivňuje životy občanů v daných regionech či obcích. Je nutné veřejnou správu zefektivnit a zmodernizovat. Součástí modernizace je členitý dialog mezi institucemi jako je např. EU, vláda, kraje, a i obce. Vláda České republiky vidí v moderních informačních a komunikačních technologiích potenciál k nastartování udržitelného rozvoje z dlouhodobého pohledu. Stále zdokonalující se sítě a technologie umožňují jiný přístup k informačním zdrojům. Pokud jsou zajištěny příznivé podmínky pro účinnou tvorbu, správu i propagaci informací, vzniká tam rozvojový potenciál, jak třeba v oblasti podnikání, tak i veřejné správy. V této oblasti informační a transakční on-line služby je nutné, aby byly jednoduché, přístupné pro každého a zároveň musí být pro uživatele efektivní. Při používání informačních a komunikačních technologií, je důležité, aby nebyly zneužity citlivé informace, a je třeba dbát o ochranu osobních dat. (Wokoun, 2007, s. 81–82)

3.3.4 Kontrolní mechanismy ve veřejné správě

Pokud se hospodaří s finančními prostředky státu, je potřeba provádět i kontrolu. Tato kontrola je prováděna podle pravidel a zákonů. Kontrola financí se zaměřuje na finanční toky mezi orgány veřejné správy a případnými příjemci. Jsou na to určeny přímé

mechanismy, jedním z nich je veřejnosprávní kontrola, jejíž náplní práce je kontrolovat hospodaření s veřejnými prostředky, jak v průběhu, tak i po používání. Veřejnosprávní kontrolu provozuje ministerstvo financí, tedy ti, co poskytují veřejné finanční podpory a územní orgány apod. Dalším kontrolním mechanismem je finanční kontrola, která podle finančních smluv dovoluje vykonávat nezávislou kontrolu orgány mezinárodních organizací. Vedoucí orgán veřejné správy je povinen vytvořit a udržovat v daném orgánu kontrolní systém, který v sobě zahrnuje řídicí kontrolu i vnitřní audit. Ke kontrolním mechanismům patří ještě proces přezkoumávání hospodaření územních samosprávních celků a případně svazků obcí. (Bureš, 2004, s. 41–42)

3.4 Obec

3.4.1 Obec – základní charakteristika

Struktura českých obcí je velmi rozmanitá. To znamená, že v ČR jsou odlišná členění, kategorie a nejrůznější hlediska či kritéria. Je potřeba rozlišovat pojmy obec a sídlo. Základní územně správní jednotkou je obec, má také vymezený obvod a skládá se z jednoho nebo více sídel. Sídlo je každé obydlené území včetně příslušných ploch, které jsou využívány obyvatelstvem. Sídlo je od obce odlišné tím, že nemá právní subjektivitu. Z toho tedy vyplývá, že obec může být zároveň sídlem, ale sídlo ne vždy je obcí. Jsou dvě základní kategorie sídel, a to jsou sídla venkovská a městská. Sídla venkovská jsou často spojována se zemědělskou funkcí a mají starší formu sídel. Mezi znaky venkovské sídla patří nízká hustota zalidnění neboli malý počet obyvatel. Oproti tomu městská sídla nemají zemědělský charakter, ale zato uspokojují potřeby většímu počtu obyvatel a městská sídla mají ekonomický, sociální a kulturní charakter. (Kadeřábková, Peková, 2012, s. 54)

Vzhled venkovského sídla se projevuje tím, že jsou obytné jednotky propojené s hospodářskými částmi jako je např. stodola, stáj či kůlna. Podle počtu usedlostí se dělí venkovská sídla na tři kategorie: samota, víska, a vesnice. Samota je příbytek, které je vzdálený od všech ostatních usedlostí. Víska je seskupení okolo 4 – 5 obydlí. Vesnice je pak zpravidla tvořena více usedlostí. Větší vesnice pak mají i nezemědělské domy jako jsou třeba školy, kostely nebo i hospody. (Mates, Wokoun, 2001, s. 159–160)

Jak již bylo zmíněno, tak venkovský prostor byl spojován se zemědělstvím, a tím byly ovlivněny nejen životy místních obyvatel, ale také chování, normy a další jevy. V polovině 19. století došlo k významným změnám a v důsledku toho nastaly industrializační a urbanizační změny. Mezi faktory, které významně ovlivnily přeměnu

českého venkova, patří zejména prostorové, geografické podmínky a vývoj sídelního členění. Tyto přeměny vedou k zamyšlení nad tím, jak bude v budoucnu český venkov vypadat a dostávají se do popředí zájmu nejen odborníků, ale i společenského zájmu. Začíná také růst počtu studií věnující se možnostem rozvoje venkova. (Kadeřábková, Peková, 2012, s. 66) Důležitým faktorem venkovských obcí je síla sociálních vazeb občanů. Většinou sociální kontakt na venkově je intenzivnější než v městských oblastech. (Kadeřábková, Peková, 2012, s. 73)

Obec je základním celkem územní samosprávy, také je společenstvím občanů a je oprávněna vykonávat samosprávu. Obec má vymezené tři základní znaky. Mezi ně patří území, občané a samospráva. Obec má svůj majetek a rozpočet a s těmito prostředky hospodáří samostatně. Je to veřejnoprávní korporace, jinak řečeno právnická osoba, která musí vystupovat svým jménem a za všechny svoje činy nese odpovědnost sama. V zájmu obce je starat se o rozvoj na svém území a zajímat se o potřeby a přání svých občanů. Obec je v podstatě nezávislá na státu a stát může zasahovat do činností obce pouze způsobem stanoveném v zákoně. (Mates, Wokoun, 2001, s. 75–76)

V oblasti, kde se nachází obce, mohou působit i právnické osoby a podnikatelé. Do kontaktu s obcí tedy přicházejí jak fyzické, tak i právnické osoby. Mohou jimi být například majitelé nemovitostí na území obce, kteří však v obci nemají trvalý pobyt.

Všechny obce na území České republiky jsou začleněny do správního obvodu daného okresu a také z hlediska území do vyššího územního samosprávného celku jako jsou kraje. (Peková, Pilný, 2012, s. 134)

Spolupráce měst a obcí je důležitá a vždy má nějaký účel. Lze zmínit např. spolupráci při řešení problémů v oblasti finančně nákladných otázek jako je turismus, odpadové hospodářství nebo dalším příkladem může být vodárenství. Spojení měst a obcí neboli vytvoření nějakého svazu musí být založeno na dohodách nebo smlouvách dle zákona. (Mařík, 2015, s. 77)

3.4.2 Obec jako „podnikatel“

V rámci podnikání obcí v České republice existují ustanovení, díky nimž může obec podnikat. Právní rámec podnikatelské činnosti je vymezen v několika právních předpisech a zákonech. Především to jsou zákony občanské, obchodní a živnostenské. Zároveň je nutno zmínit, že do této skupiny patří i zákony o podpoře podnikání, jak malého, tak i středního. (Toth, 2014, s. 16–17)

Obec se může rozhodnout pro vykonávání živnostenské činnosti. Tuto činnost následně provádí vlastním jménem, na svou odpovědnost a přitom používá vlastní účet. Obec nemusí zřizovat jiný subjekt, protože ona sama se může stát podnikatelským subjektem. (Toth, 2014, s. 17)

3.4.3 Působnost obce

Každá obec si spravuje své záležitosti sama neboli v samostatné působnosti. V zákoně je uveden přesný výčet toho, jak by měla obce uspokojovat potřeby svých občanů, a to v souladu s místními zvyklostmi. V určitých případech, které jsou stanoveny v zákoně, vykonávají obce rovněž státní správu. Pokud je tedy obce zákonem oprávněná, jde o přenesenou působnost. (Bureš, 2004, s. 27)

3.4.4 Dobrovolné svazky obcí

Nejčastější formou spolupráce mezi městy a obcemi jsou svazky. Tyto svazky mají zajišťovat veřejné služby, anebo uskutečnit ekonomické aktivity. Svazky jsou vytvořeny k různým účelům. Je možné založit svazek s účelem ekonomickým i neekonomickým, ale nesmí odporovat zákonu. Dle právního řádu se Svazek obcí považuje za osobu právnickou a musí být stanoven smlouvou. (Toth, 2014, s. 46–47)

3.4.5 Zastupitelstvo obce

Součástí orgánů obce je zastupitelstvo, rada obce a starosta a také obecní úřad. Orgány jsou též zřízeny podle příslušného zákona. (Mates, Wokoun 2001, s. 86). Zastupitelstvo obce se skládá z členů, kteří jsou voleni na základě volebního práva na základně tajných voleb. Počet zastupitelů se stanovuje s ohledem na rozpětí obce a stanovuje to dosavadní zastupitelstvo. Platnost usnesení platí pokud, souhlasí nadpoloviční většina zastupitelů obce. Již zmíněná zasedání jsou zpravidla veřejná. (Mates, Wokoun, 2001, s. 183)

Zastupitelstvo je tedy volený orgán, který je kolektivní. Má rozhodovací pravomoci, je oprávněno rozhodovat ve samosprávních záležitostech. Členové zastupitelstva buď zastupují nějakou stranu nebo jsou nezávislí. Zastupitelé jsou voleni do čtyřletého období, a ti poté volí starostu a místostarostu. V rámci samostatné působnosti zastupitelstvo hlavně rozhoduje o rozpočtu, dalších finančních nákladech, o svých organizačních složkách, vstupu

do sdružení nebo svazků a rozhoduje i o místních vyhláškách apod. Při provádění činnosti musí vždy respektovat ustanovení zákona. (Peková, Pilný, 2012, s. 139)

Jednotliví členové zastupitelstva složí slib. Po tomto úkonu se musí ujmout svých práv a povinností. Člen zastupitelstva má možnost předkládat návrhy, vznášet dotazy, a může zažádat o informace týkající se výkonu funkce člena zastupitelstva. (Mates, Wokoun, 2001, s. 13)

Starosta je volen zastupitelstvem, je představitelem obce. Činností starosty je řídit a kontrolovat pracovníky úřadu, připravuje a svolává schůze. Především odpovídá za hospodaření obce. Zůstává ve své funkci až do zvolení nového starosty. (Peková, Pilný, 2012, s. 141) Starosta je zastupován místostarostou v době nepřítomnosti. Místostarostu může zvolit a odvolat zastupitelstvo obce. (Mates, Wokoun, 2001, s. 67)

3.4.6 Strategické plánování

Strategického plánování je proces rozpoznávání a určování dlouhodobých cílů, které by měly rozvíjet dané území, a to i v oblasti ekonomiky a sociálně-společenských vazeb. Strategické plánování je jednou z možností, která může eliminovat negativní vývoj. Plánování podle určité strategie využívá vhodné zdroje a umožňuje efektivně reagovat na změny v okolním prostředí. Podle zákona o obcích je zastupitelstvo oprávněno schvalovat programy o rozvoji obce, a to v rámci samostatné působnosti obce. Strategické plánování se používá jako nástroj při rozvoji obce. Některým subjektům veřejné správy je dokonce dána povinnost zákonem tvořit strategie, což může být např. územní plán. Při zahájení plánovacího cyklu, je nejprve nutné vymezit hlavní důvody plánování. Plánovací dokumenty slouží k řízení rozvojových aktivit obcí. Plánovací činnost lze definovat jako proces, při kterém vzniká představa o tom, čím by se chtěla daná obec zabývat, nebo co by chtěla rozvíjet. (Ježek, Slach, Šilhánková, 2015, s. 125–127)

3.4.7 Systém financování

Každá obec i kraj mají systém financování, do kterého se řadí i struktura příjmů. Struktura příjmů se skládá z vlastních zdrojů, kam spadají daňové, nedaňové a kapitálové příjmy. Dalšími zdroji jsou pak dotace. (Bureš, 2004, s. 34)

3.4.8 Rozpočet

Rozpočet je primární nástroj hospodaření územních samosprávních celků. Při sestavování rozpočtu je nezbytné, aby zastupitelstvo zvážilo, zda příjmy pokryjí veškeré výdaje. Mělo by se také vycházet z rozpočtového výhledu, který je určen pro rozpočtový rok neboli kalendářní rok. Je nutné brát také v potaz, jak budou zatížena budoucí zastupitelstva. Rozpočet je tedy finanční plán, který napomáhá řízení a financování vykonávaným činnostem. Rozpočtový výhled je sestavován v rozmezí od 2 až 5 let. Při kompletování tohoto výhledu územně samosprávní celek, vychází z informací, které jsou známy v době sestavování rozpočtového výhledu. Pokud nastanou nějaké neočekávané situace, které ovlivní rozpočtový výhled, je nutné upravit dříve schválný výhled. V zásadě by územně samosprávní celek měl při sestavování rozpočtu, měl brát v úvahu rozpočtový výhled a pokud nastanou nějaké odlišnosti oproti němu tak by měly být odůvodněné. V zákoně je stanoveno, že rozpočet by měl být buď vyrovnaný nebo přebytkový. Pokud by nastala varianta schodkového rozpočtu, musel by schodek být hrazen z přebytků minulých let nebo jinými finančními prostředky. Jen pokud je schodkový rozpočet krytý je přijatelný, pokud není krytý schodek, tak by správně neměl být ani schválen. (Peterová, 2016, s. 11)

3.4.9 Peněžní fondy

Podle zákona o rozpočtových pravidlech si může územně správní celek zřídit vedle rozpočtu i peněžní fondy. Není však ustanoveno počet ani druh těchto fondů. Jednotlivé územní samosprávní celky si peněžní fondy spravují samy podle svých potřeb. Peněžní fondy se zakládají již s nějakým účelem oproti fondům rezerv, které jsou bezúčelové. Zdroje peněžních fondů mohou být různé, nejčastěji přebytek z hospodaření předchozích let. (Peterová, 2016, s. 13)

3.4.10 Příjmy územně samosprávních celků

Příjmy je možno členit podle povahy, které vyplývají z vlastností právnických a ekonomických. Patří sem příjmy z vlastní hospodářské činnosti, je to například pronájem majetku, který vlastní obec či kraj. Další činností, která přináší příjmy územně samosprávním celkům je vlastní správní činnost, většinou z vybírání správních poplatků. Podle zákona do příjmů spadají i podíly na příjmech z pokut nebo poplatků. Poté jsou příjmy z dotací, darů nebo také z výnosů a podílech na daních. Z dalšího hlediska lze příjmy dělit

podle druhu. Vlastní příjmy obcí či krajů se dělí na kapitálové, daňové a nedaňové. Následně pak jsou rozděleny i dotace na běžné a kapitálové.

Místní poplatky jsou platby, o kterých rozhoduje sama obec podle určitého zákona. Výnosy z místních poplatků se následně řadí do příjmů obce. Příkladem těchto poplatků je poplatek za používání veřejných prostorů, poplatek za psa, poplatek za pobyt apod. Obec formou vyhlášky sama rozhodne, které poplatky se budou v obci vybírat. Vyhlášky jsou závazné, jak pro fyzické osoby, tak i pro právnické osoby, které mají nahlášené sídlo v dané obci. (Mates, Wokoun, 2001, s. 65)

3.4.11 Dotace

Dotaci či nenávratnou finanční částku lze obdržet na základě žádosti prostřednictvím takzvané veřejnoprávní smlouvy. Dotace se pak uplatňuje na určitý program, na účel určený žadatelem, další možností je na účel, který je stanovený určitým právním předpisem. (Peterová, 2016, s. 17)

3.4.12 Výdaje územních samosprávních celků

Do výdajů územně samosprávních celků je možno zařadit ty, které vyplývají ze zákonných povinností a těmi jsou například daně, odvody, poplatky apod. Další skupinou výdajů jsou úhrady vlastních činností, jakou je péče a rozvoj majetku územně samosprávního celku. Výdaje na úhradu nákladů spojených s výkonem státní správy v přenesené působnosti jsou z části hrazeny dotacemi a zbytek hradí daní obce či kraj. Do této skupiny se řadí i výdaje, které jsou spojeny s právně závaznými vztahy, ze kterých pak vyplývají finanční důsledky, které je nutno splnit. Další skupinou jsou výdaje vynaložené při veřejně prospěšných činnostech. Při nahlížení na výdaje z jiného hlediska, pak mluvíme o běžných a kapitálových výdajích. Do běžných řadíme neinvestiční nákupy, transfery a půjčky. V kapitálových jsou investiční výdaje, transfery a půjčky. (Peterová, 2016, s. 14–16)

3.4.13 Hospodaření s majetkem

Územní samospráva má právo na vlastnictví majetku a také je oprávněna s ním hospodařit. Obce nebo kraje vlastní majetek, který je významný nástroj rozvoje daného území. Jako příklad majetku lze uvést pozemek, budovy, školské zařízení apod. Majetek je možno používat k podnikání, a to za účelem vydělání si dalších příjmů do rozpočtu. Zvolené

orgány odpovídají za rozhodování a způsob hospodaření s majetkem. (Kadeřábková, Peková, 2012, s. 259) Obce jsou povinny chránit majetek před poškozením nebo zničením, a musí pečovat o zachování daného majetku. Je podstatné zmínit, že majetek by se měl užívat účelně i hospodárně. (Mates, Wokoun, 2001, s. 35)

3.4.14 Obyvatelstvo

Obyvatelstvo je společenský útvar, k jehož základním charakteristikám patří jeho struktura. Tato struktura vychází z údajů o populaci k danému datu. Znaky, které se u obyvatelstva studují, jsou biologické, ekonomické a kulturní. Z biologického hlediska se hledí hlavně na věk a pohlaví. V ekonomické oblasti se studuje například ekonomická aktivita, povolání, vztahy k národnímu hospodářství. Ve znacích kulturních je nejdůležitější vzdělání, jazyk obyvatelstva, popřípadě náboženství. Obyvatelstvo jako společenský útvar, má určité typy pohybu, a to přirozený, mechanický a sociálně-právní. Přirozený znamená, že se obyvatelé rodí a umírají, což je přirozená obměna na daném území v časovém období. Mechanický pohyb je ten, při kterém obyvatelstvo mění bydliště. Pohyb sociálně-právní vzniká, když se mění sociální a právní charakteristiky. (Mates, Wokoun, 2001, s. 79)

Termín hustota zalidnění je nejčastěji spojován s rozmístěním obyvatelstva. Rozmístění obyvatelstva je konkrétně poměr mezi počtem obyvatel a bezprostředně ovlivňovaným územím. Strukturální charakteristiky poskytují potřebné informace, např. v socioekonomické oblasti, o rozvoji nebo o ekologických poměrech na určitém území. (Mates, Wokoun, 2001, s. 37)

Sociální infrastruktura vytváří předpoklad k rovnocenným životním podmínkám pro všechny občany České republiky. K těmto podmínkám patří sociální jistoty, vzdělání, šance na rozvoj životního stylu. V ČR lze zaznamenat rozlehlou síť zařízení sociální péče, která se stále rozšiřuje. K rozvoji v této oblasti jako nástroj slouží komunitní plánování. Sociální služby poskytují obce, kraje, neziskové organizace, které jsou nestátní, dále fyzické osoby nebo Ministerstvo práce a sociálních věcí. Místa, které poskytují sociální služby jsou např. domovy důchodců, ústavy sociální péče nebo azylové domy. V ČR se začaly podporovat alternativní služby v oblasti ústavní péče, díky nimž je možné, aby klient zůstal v jeho daném přirozeném prostředí. (Wokoun, 2007, s. 74)

3.5 Vývoj sídel a urbanizace

3.5.1 Migrace

Pojem migrace, je možno definovat jako trvalý pohyb jednotlivce či skupiny, a to buď do nových osídlení nebo komunit. Podle toho, o jaké hranice se jedná, určujeme migraci na vnitřní a vnější. Pokud jsou překračovány hranice státu, mluvíme o migraci vnější. Vnitřní migrace je pak změna pobytu pouze v rámci státu. Faktory, které ovlivňují migraci se dělí do dvou skupin. První skupina faktorů se jmenuje vytlačovací. Těmi jsou například válečné konflikty nebo ekonomická nestabilita. Do druhé skupiny spadají faktory, které se nazývají přitahující, jejich příkladem je například politická stabilita nebo ekonomická prosperita. (Kraftová, Maštálka, Matěja, Svoboda, Zdražil, 2016, s. 105)

3.5.2 Urbanizace

Urbanizaci lze chápat jako součást společenských změn. Je také součástí procesů, které mění sociální strukturu společnosti. Tento proces se projevuje na chování jednotlivců i skupin. Zejména to jsou změny v chování, které je možné zaznamenat v sociálních vazbách nebo i ve způsobu života. Je však důležité chápat pojem urbanizace daleko komplexněji. Jednotlivé stránky tohoto procesu lze rozlišovat z hlediska ekonomického, kulturního nebo i demograficko-sídelního charakteru. (Wokoun, Mates, Kadeřábková, 2011, s. 47)

Díky procesu urbanizace se zvyšují počty obyvatel ve městech. Urbanizace je chápána jako velká koncentrace obyvatelstva na městském území. Následně se města stávají centrem hospodářského růstu. Město je atraktivní nejen větší nabídkou práce, ale i velkým množstvím nejrůznějších služeb. (Mates, Wokoun, 2001, s. 152)

3.5.3 Urbanizační procesy

Další procesy, které ovlivňují vývoj měst, jsou úzce spjaty s urbanizací. (Wokoun, Mates, Kadeřábková, 2011, s. 55) Lze např. zaznamenat, proces kontraurbanizace, to je možno vysvětlit jako migraci, která jde protisměru. Kontraurbanizace je proces, kdy probíhá migrace z měst na venkov. Tento proces přináší na venkov potenciální rozvoj, a to jak sociální, tak i ekonomický. Je to z důvodu, že lidé, kteří přicházejí na venkov často mají kapitál, který chtějí investovat v novém místě bydliště. Od druhé poloviny devadesátých let, je možné zaznamenat trend, který přetrvává dodnes a nazývá suburbanizace. Suburbanizace je proces osídlení stejně jako kontraurbanizace. Rozdíl je však v tom, že u suburbanizace, se týká lidí, kteří se přestěhovali na venkov, ale stále mají vazby a jsou nějakým způsobem

napojení na město, např. prací nebo službami. Oproti tomu kontraurbanizace, je rychlý proces, ve kterém dochází i k přerušení vazeb k městu. (Temelová, Pospíšilová, Ouředníček, 2012, s. 100)

Vlivem suburbanizace dochází k zásahu do krajiny, ale také je poznamenán architektonický vzhled krajiny v suburbanizovaných obcích. V současné době mají podíl na změnách v krajině mají také vliv budovy vystavené účelově, jako jsou třeba zábavní areály, nákupní zóny, ale hlavně logistická centra. (Kadeřábková, Peková, 2012, s. 62–63)

Pro ekonomické subjekty je nejlepší suburbánní pásmo hlavního města Prahy. To nejen díky cenové dostupnějším lokalitám, ale zároveň je možné být dobrém kontaktu se svými zákazníky, a to kvůli krátké vzdálenosti od Prahy. Většinou jsou vybírány místa blízko dálnic, letišť nebo dalších důležitých komunikací. Preferovanými oblastmi pro ekonomické subjekty jsou okresy Praha-východ, Praha-západ, Příbram dále Benešov nebo i Beroun. Výhodou je také to, že majitelé nebo zaměstnanci mohou najít vyhovující místo na bydlení. Bydlení je v těchto lokalitách dostupnější oproti hlavnímu městu Praha. (Pavlík, 2016, s. 67–68)

Mezi pozitivní život ve městě lze řadit větší výběr služeb. Ve městě je lepší dostupnost pracovních pozic, které jsou dobře finančně ohodnoceny. Je zde možnost více sportovat nebo využívat kulturní akce. Ve městě mají lidé menší potřebu vlastnit auto. V očích respondentů je život ve městě pestřejší. Život ve městech lze popsat třemi hesly, které jej vystihují: výběr, dostupnost a kvalita. (Temelová, Pospíšilová, Ouředníček, 2012, s. 112–113)

Do hlavních negativních aspektů života ve městě patří zhoršené životní prostředí, hustota obyvatelstva a přeplněný prostor. Celkový podíl zeleně ve městech je velmi nízký, často bývá velká vzdálenost od přírody a také je ve městech špatné ovzduší. Toto jsou nejčastěji zmiňovaná negativa života ve městě. Dále si migranti stěžují na velkou zastavěnost prostoru ve městech. Městská společnost je charakteristická tím, že je individuální a anonymní. Obyvatelé měst se tedy, pouze míjejí mezi sebou, avšak nemají sociální vazby, a tak se společně neseťkávají. Do negativních aspektů lze dále zařadit vyšší cenové náklady na bydlení i život ve městě. Řada z těchto aspektů přispívá k tomu, že se lidé, často rodiny s dětmi, rozhodnou pro „zdravější“ život na venkově. (Temelová, Pospíšilová, Ouředníček, 2012, s. 106–107)

Samozřejmě i stěhování na venkov může nést nějaká negativa. Jak již bylo zmíněno, tak jsou to pracovní příležitosti, kterých na venkově mnoho není. Řešením však většinou

bývá dojíždění za prací či práce z domova. Noví obyvatelé jsou často nespokojeni s dopravní infrastrukturou, která kvůli nízké populaci není tak rozsáhlá, řešením je přeprava vlastním osobním automobilem. Problém s dostupností potravin na vesnici řeší také osobní automobil, díky němuž je obyvatel schopen dojet kamkoliv. Pokud se lidé stěhují na venkov, musí počítat i s tím, že již v dané oblasti existují sociální struktury, např. starousedlíci, kteří mohou lpět na stereotypch a mohou mít předsudky. Pro nově příchozí obyvatele to v tomto směru tedy nemusí být zcela jednoduché. (Temelová, Pospíšilová, Ouředníček, 2012, s. 111–112)

Nejčastějšími důvody, proč se lidé stěhují na venkov, jsou příroda a bydlení. Lidé často staví na přední příčky hodnotového žebříčku zdravé životní prostředí. Venkov je kvůli těmto hodnotám ideálním místem, protože je zde možnost být v přímém kontaktu s přírodou. Přibývá respondentů, kteří chtějí vlastní kvalitní bydlení a zároveň vlastnit zahradu a díky ní se seberealizovat. To všechno umožňuje život na venkově. Často je velkým pozitivem i fakt nižších cen za nemovitosti na venkově. Lidé ve venkovském prostředí se mohou rozvíjet i v rámci zapojení se do místní samosprávy nebo místních aktivit, a tak přispět do lokální komunity. Je důležité zmínit, že venkov je místo, kde má člověk relativní klid a může nabít energii, zároveň je možné snadněji realizovat mnoho koníčků spojených především s přírodou. (Temelová, Pospíšilová, Ouředníček, 2012, s. 108–111)

4 Základní charakteristika obce Větrušice

4.1 Historie

Počátky obce Větrušice se připisují už k roku 1306. První písemná zmínka byla v roce 1316, kdy ves zdědil šlechtický majitel Domaslov z Drastu. V následujících stoletích se vystříдалo mnoho majitelů, nejznámějšími však byli Královská kolegiální kapitula sv. Petra a Pavla na Vyšehradě. Původně se obec skládala z velkostatku, sedmi rolnických usedlostí a 3 domů. Obec v roce 1853 měla 22 čísel popisných a následně po zrušení poddanství byla přidělena k politické obci Klecany. Až v roce 1888 byla zemským zákonem prohlášena samostatnou obcí. (Obec Větrušice, 2021b)

V roce 1885 si Jan Zapotil, bývalý ředitel pivovaru v Chrudimi, pronajal ve Větrušicích velkostatek. To bylo pro Větrušice velkým přínosem. Nejen, že Jan Zapotil ihned začal pracovat v obecním zastupitelstvu, ale také založil semenářskou stanici. Tato stanice se zabývala pěstěním semene cukrovky na vysokou cukernatost, byla první a největší v Čechách. Tento objev byl tak významný, že se Zapotilova řepa, označená písmenem „C“ v místním družstvu sela ještě v 80. letech 20. století. Dokonce se šlechtěné semeno řepy vyváželo i do zahraničí. (Vysloužilová, 2005, s. 22–23)

Obrázek 1: Jan Zapotil se svými spolupracovníky

Zdroje: (Obec Větrušice, 2021a)

Dvacáté století přivítali Větrušičtí nejen pilnou prací, ale i zvelebováním obce. Obyvatelé obce se těchto letech živili hlavně zemědělstvím. Mnoho obyvatel Větrušic

pracovalo také v dělnických profesích. Místní pracovali v leteckých továrnách a železárnách v Libčicích, Kralupech nad Vltavou anebo i v Praze. Doprava zde dříve neexistovala, a tak lidé, kteří například pracovali v Praze, museli z domova odcházet kolem třetí hodiny ranní, aby včas stihli svou směnu. Domů se pak vraceli až kolem desáté hodiny večerní. (Vysloužilová, 2005, s. 24–25)

Při stavbě nového kravína, v roce 1957, byla znovu objevena podzemní chodba jako při výstavbě v roce 1898, což napovídá tomu, že zde za starých dob byl hrad. Mimo to byly objeveny části nádob a lidských koster, které na základě výzkumu odborníků byly 3000 let staré. (Vysloužilová, 2005, s. 43)

V průběhu 20. století se obec stále rozrůstala. Zatímco v roce 1900 zde žilo pouze 223 obyvatel v 31 domech. Po 1. světové válce to bylo už 400 obyvatel, kteří žili v 66 domech. Tento stav obyvatelstva se udržoval v podstatě až do 2. světové války. Obětem obou světových válek byl postaven památník, který ve Větrušicích stojí dodnes. (Vysloužilová, 2005, s. 41)

4.2 Životní prostředí

Obec se nachází vedle řeky Vltavy, která patří mezi naše národní bohatství. Mezi Vltavou a obcí Větrušice se rozpíná Větrušická rokle. Především kvůli okouzlujícímu okolí je obec velmi klidnou a příjemnou lokalitou pro život, nebo také pro turistiku. (Obec Větrušice, 2022)

Obrázek 2: Národní přírodní rezervace Větrušická rokle

Zdroje: (Seznam.cz, a. s., 2022b)

Nadmořská výška je ve Větrušicích rozmanitá, přičemž nejvyšším bodem je Velký Vrch s 287 m. n. m. Pokud je viditelnost příznivá, lze dohlédnout na Pražský hrad i České středohoří s Milešovku. Poloha Větrušic geomorfologicky spadá do Pražské plošiny v rámci České tabule a geografické podloží je tvořeno horninami ze starohor.

Podnebí obce spadá do teplé oblasti s ročními průměrnými teplotami 10 °C a průměrným srážkovým úhlem 450 – 500 mm. Díky vlivu mikroklima má obec až stepní parametry, a tak se zde zachovala původní lesostepní vegetace.

Roku 1969 zde byla vyhlášena národní přírodní rezervace Větrušická rokle, která se rozpíná na ploše 24,7 ha. Hlavním důvodem jsou teplomilná společenstva skalních stepí, která se nacházejí na skalních stěnách vltavského kaňonu. Žije zde také mnoho vzácných a ohrožených živočichů jako např. ještěrka zelená nebo užovka hladká. (Obec Větrušice, 2002)

Obrázek 3: Národní přírodní rezervace Větrušická rokle

Zdroje: vlastní fotografie

Zároveň se ve Větrušické rokli nachází jeskyně Drábovna. Je to jediná vulkanická jeskyně v Evropě a vytvářela se už v době ledové. (Vysloužilová, 2005)

4.3 Občanská vybavenost

Obec Větrušice se nachází ve Středočeském kraji přesněji v okrese Praha-východ. Je vzdálená přibližně 15 kilometrů od Prahy. Ačkoliv se nachází v blízkosti měst jako Klecany nebo Odolena voda, tak přirozeným spádovým centrem zůstává Praha.

Přístup do obce je zajištěn jedinou silnicí. Předností obce je její neprůjezdnost a neprobíhá tu tedy tranzitní doprava, což je velké pozitivum. Doprava zde není příliš intenzivní a je způsobena pouze místním obyvatelstvem, případnými návštěvami či jinými činnostmi v rámci obslužnosti obce. Výhodou je také, že obec leží blízko dálnice D8, aniž by ji zasahoval hluk nebo znečištění ovzduší. Menší komplikace mohou nastat v jarních a podzimních měsících, když jsou v pohybu zemědělské stroje, které sídlí v obci v areálu ZD Klecany. Zdejší komunikace a chodníky nejsou v nejlepším stavu, vyžadují modernizaci nebo rekonstrukci. Vylepšením pro občany je zajištění autobusové linky do obce, a tudíž nemusí chodit ke křižovatce, která je vzdálená přibližně 1 km, jak tomu bylo dříve.

Problémem se stává parkování v obci, a to jak ve staré části, tak je to začínající problém i u nové zástavby. Dále veřejné osvětlení by potřebovalo výměnu, problém je však v obtížnosti najít náhradní díly. Větrušice disponují několika studnami a 2014 byla zrekonstruována studna v ulici Vltavská. Je zde provedena úplná plynofikace od roku 2004. V poslední době byl uskutečněn velký projekt, a to kanalizace pro celou obec, která byla vybudována roku 2021.

Z komunálního hlediska se nachází ve Větrušicích obecní úřad. V obci je jeden maloobchod s potravinami přímo na návsi. Nalezneme zde i rybník, ten se považuje za vodní nádrž. Na území obce působí Dětská skupina Větríček, která je v provozu od roku 2017 a ve stejné budově se nachází i veřejná knihovna. Stále zde funguje TJ Sokol Větrušice, kteří mají fotbalové hřiště, které se stále udržuje. Vedle fotbalového hřiště se nachází dětské hřiště, které bylo postaveno roku 2012. (Obec Větrušice, 2022)

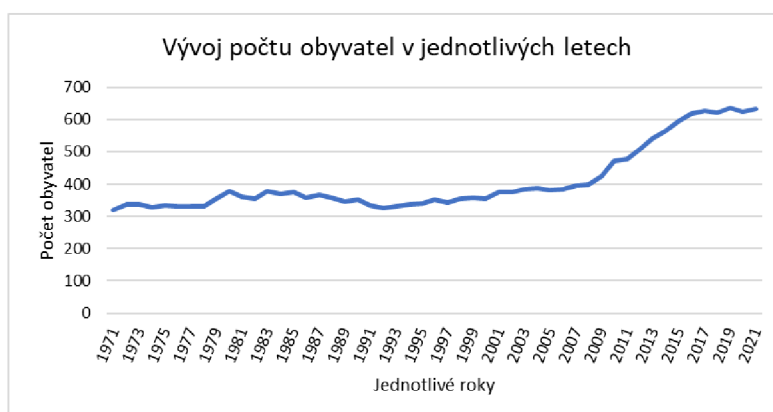
5 Vlastní práce

5.1 Demografická analýza

5.1.1 Vývoj obyvatelstva

Ve sledovaném období, to je od roku 1971, je zaznamenáván vývoj obyvatelstva. Již od tohoto roku, zde lze pozorovat menší, přesto stále přírůstky obyvatel. Tento růst, podle grafu č. 1 je pozvolný až do roku 2010, kde je možno pozorovat rapidnější nárůst. V tomto grafu je vývoj obyvatelstva zkoumán až do roku 2021 a dlouhodobá tendence vývoje počtu obyvatel je vzrůstající.

Graf 1: Vývoj počtu obyvatel v jednotlivých letech

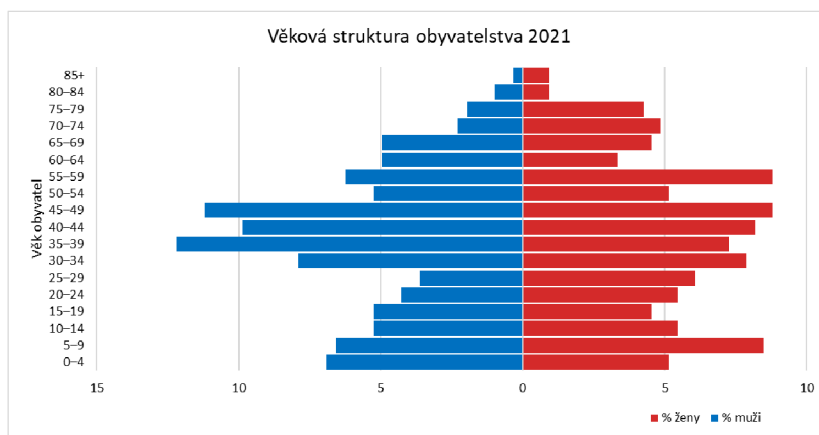
Zdroje: vlastní zpracování dle (Český statistický úřad, 2021a)

V roce 1971 měla obec Větrušice 319 obyvatel. V průběhu dalších desítek let se počet měnil v pouhých jednotkách či desítkách. Až v roce 2009 byla překonána hranice 400 obyvatel. Hned následující rok byl skokový, kdy už obec měla 471 obyvatel. Tento skokový růst byl ovlivněn hlavně novou výstavbou v obci. V roce 2008 se začala stavět nová ulice Skalní, ve které se nachází 18 rodinných domů. Následně se v roce 2011 postavila další ulice Východní, která také měla vliv na růst obyvatelstva. Obyvatelstvo obce postupně rostlo a k 31. 12. 2021 má obec 634 obyvatel.

5.1.2 Věková struktura obyvatelstva

Věková struktura slouží k rozdělení obyvatel podle věku. Tato struktura byla vytvořena k roku 2021. Z grafu č. 2 je možno vidět, že pravá strana vyobrazuje ženy. Naopak levá strana, která je modrá, znázorňuje muže. Je patrné, že nejpočetnější věková kategorie je u mužů kategorie 35 – 39 let. U žen jsou pak na stejno dvě věkové kategorie, a to 45 – 49 let a 55 – 59 let. Kvůli věkovému rozložení v obci, kde se ukazuje, že početnější skupiny jsou mezi lety 35-59, mohou nastat v budoucnu problémy, jelikož mohou vznikat větší nároky na sociální nebo zdravotní péči, a to především pro seniory.

Graf 2: Věková struktura obyvatelstva 2021

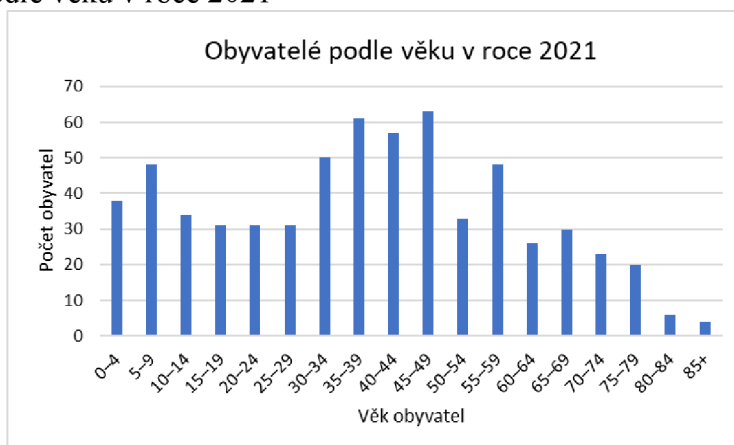

Zdroje: vlastní zpracování dle (Český statistický úřad, 2021b)

Z ekonomického hlediska lze obyvatelstvo rozdělit podle věku do 3 skupin. První se nazývá předproduktivní a řadíme tam obyvatelstvo od 0 – 14 let. Následuje skupina produktivní, kde jsou lidé od 15 – 64 let. Poslední skupinou je postproduktivní, a to je od 65 let a více.

V grafu č. 2 je vidět zastoupení mužů a žen v obci. Podle dat ze ČSÚ k roku 2021 v obci Větrušice mírně převažuje počet žen. Zároveň lze uvést, že v obci populace spíše mládne, protože je velké zastoupení osob ve věku předproduktivním. Důležitá je pro obec skupina produktivní, protože splňuje požadavky pro pracovní sílu a je tak ekonomicky užitečná pro obec. Naopak předproduktivní a postproduktivní skupina je na produktivní skupině závislá.

Graf 3: Obyvatelé podle věku v roce 2021

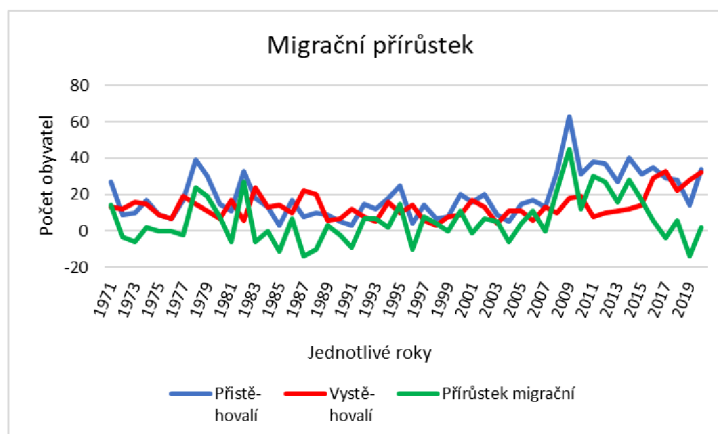
Zdroje: vlastní zpracování dle (Český statistický úřad, 2021b)

Graf č. 3 vykresluje celkový počet obyvatel podle věku, to znamená muže i ženy dohromady. Opět je tento graf vytvořen z hodnot k roku 2021. Nejpočetnější skupina, která je z grafu patrná, je věk obyvatel od 45 do 49 let. V tomto rozmezí je evidováno 63 osob. Zajímavý údaj, který z grafu vyplývá je, že dětí do 14 let je 120 osob, což je téměř 20 % z celkového počtu obyvatel. Nejmenší zastoupení pak má skupina 85 let a více. Český statistický úřad uvádí, že pouze 4 osoby se řadí do této nejstarší skupiny obyvatel. Obecně je z grafu patrné, že obyvatel v kategoriích nad 60 let je výrazně méně.

5.1.3 Migrační a přirozené přírůstky obyvatelstva

Graf č. 5 je tvořen časovými řadami, které jsou od roku 1971 až po rok 2020. Jsou zde tři křivky. Na modré křivce jsou zaznamenáváni přistěhovalí občané. Další je křivka červená, která ukazuje pohyb vystěhovalých osob. Prostřednictvím zelené křivky je možné vidět migrační přírůstek.

Graf 4: Migrační přírůstek

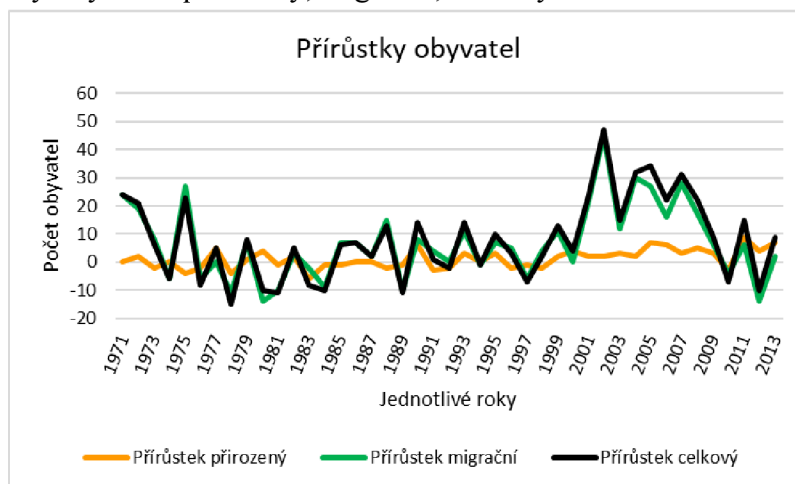
Zdroje: vlastní zpracování dle (Český statistický úřad, 2021a)

Z grafu výše lze usoudit, že jasně vede počet přistěhovalých. Značně to ovlivňuje křivku přírůstku migračního. Naopak křivka vystěhovalých lidí z obce se tolik nepohybuje a neovlivňuje tolik křivku zelenou. Z pátého grafu vyplývá, že se do obce spíše lidé stěhují. Nejvíce patrné z grafu je, že v roce 2009 byl největší nárůst přistěhovalých. Při pohledu na graf vidíme, že v roce 2019 křivka začala klesat, ale v posledních letech začíná opět stoupat.

Zájem o bydlení za městem a s tím spojený růst počtu přistěhovalých do obce může být zapříčiněn stálým zdražováním bydlení ve větších městech a touhou žít na čerstvém vzduchu, blíže přírodě. Lidé se také stále snaží být blízko pracovním příležitostem či jiným službám, a proto se stěhují do okolí velkých měst jako je např. Praha.

V budoucna se obec Větrušice určitě bude rozrůstat o nově přistěhovalé obyvatele. Vedení obce by tomu mělo přizpůsobit i své aktivity. Nejen, že může být více zatížená doprava, ale také bude potřeba zlepšit občanskou vybavenost.

Graf 5: Přírůstky obyvatel: přirozený, migrační, celkový

Zdroje: vlastní zpracování dle (Český statistický úřad, 2021a)

Přirozený přírůstek můžeme vidět v grafu č. 6, zobrazený žlutou křivkou. Přirozený přírůstek je tvořen porovnáním úmrtností a porodností. Podle grafu se přirozený přírůstek od roku 1971 do roku 2020 mění jen minimálně a spíše zůstává konstantní. V grafu je možno spatřit další porovnání přirozeného přírůstku s tím migračním. Zde lze vidět, že přírůstek

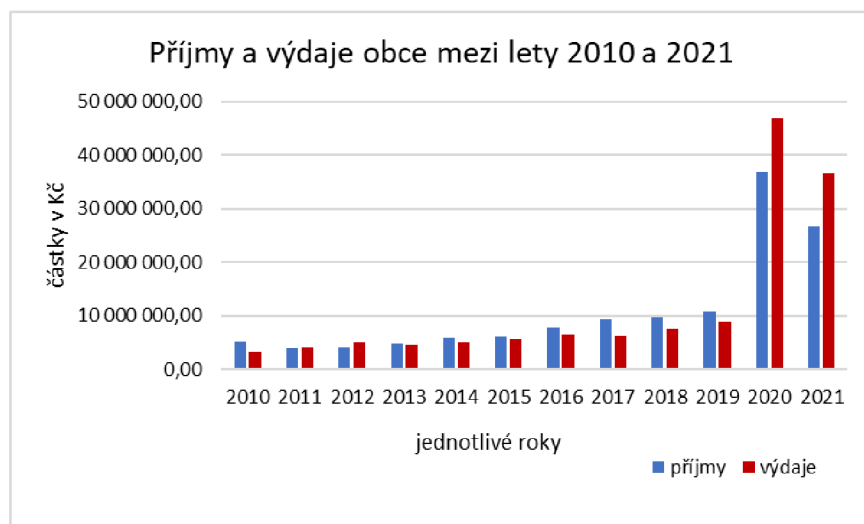
migrační má určitě větší vliv na celkový přírůstek. V roce 2002 byl pozorován velký skok přistěhovalých, a tak v tomto bodě migrační i celková přírůstek hodně vzrostl.

5.2 Ekonomický rozvoj

5.2.1 Rozpočet obce

Sestavování rozpočtu obce je v kompetenci obecního zastupitelstva. Poslední volby se uskutečnily roku 2018 s tím, že zastupitelé jsou voleni na období 4 let. Počet zvolených členů se odvíjí od velikosti obce. Ve Větrušicích se volilo 7 členů zastupitelstva, v čele s místostarostou Ing. Petr Havlík a starostkou obce Petra Ševčíková. Obecní zastupitelstvo každý rok schvaluje rozpočet na následující rok. V průběhu roku však mohou nastat skutečnosti, se kterými se nepočítalo, a proto se vytváří v průběhu roku změny neboli rozpočtová opatření. Až na konci roku se zjistí skutečné příjmy a výdaje.

Graf 6: Příjmy a výdaje obce mezi lety 2010 a 2021

Zdroje: vlastní zpracování dle (Ministerstvo financí České republiky, 2022a)

Graf byl zvolený sloupcový pro lepší přehlednost a lepší porovnání mezi výdaji a příjmy. Čerpáno je z dat Ministerstva financí ČR, a to od roku 2010 do roku 2021. Obec Větrušice je malá vesnice a její rozpočet se tak nepohybuje v příliš vysokých číslech.

Modrou barvou jsou v grafu č. 7 znázorněny příjmy a červenou výdaje. Rok 2010 převyšovaly příjmy nad výdaji, a tak rozpočet obce byl přebytkový. Následující dva roky však byly větší výdaje, a tak rozpočet pro obec Větrušice byl schodkový. Potom se úspěšně dařilo obci následující roky, udržovat přebytkový rozpočet. Avšak roku 2020 nastal velký

zlom a schodek mezi příjmy a výdaji byl skoro 10 mil. Kč. Velký schodek následoval i o rok později v roce 2021. Schodky v posledních dvou letech způsobila výstavba kanalizace. Obec sice dostala dotaci ve výši 49,6 mil. Kč na vytvoření nové kanalizace, ale přesto si musela půjčit 28 mil. Kč, a zadlužila se tím na 20 let dopředu. Měsíční splátka se bude pohybovat okolo 120 tis. Kč.

5.2.2 Hospodaření obce

Do tabulky č. 1 byly zahrnuty údaje o majetek obce za rok 2021. Za stejný rok jsou tu uvedeny pohledávky i hospodaření obce. U všech tří ukazatelů jsou uvedeny celkové počty a tyto hodnoty jsou rozděleny do podskupin.

Tabulka 1: Účetní ukazatele obce Větrušice k roku 2021

Účetní ukazatele 2021					
Majetek (v Kč)		Cizí zdroje (v Kč)		Hospodaření (v Kč)	
celkem	136 006 704	celkem	52 617 983	výsledek hospodaření	2 651 807
dlouhodobý hmotný majetek	92 213 582	dlouhodobé závazky	46 103 700	náklady	4 981 442
pohledávky brutto	29 666 994	krátkodobé závazky	6 514 282	výnosy	7 633 249

Zdroje: vlastní zpracování dle (Ministerstvo financí České republiky, 2022b)

Majetek v celkové částce přes 136 mil. Kč, je veškerý majetek obce, který je většinou používá pro svou činnost. V celkovém majetku je zahrnutý dlouhodobý hmotný majetek i pohledávky, které mohou být např. z pronájmu nemovitých věcí. V tomto ohledu převyšuje dlouhodobý majetek s hodnotou přes 92 mil. Kč nad pohledávkami. Organizace eviduje i cizí zdroje, mezi které patří, jak dlouhodobé, tak krátkodobé závazky. V celkové hodnotě jsou cizí zdroje přes 52 mil. Kč. Posledním údajem v tabulce jsou výnosy a náklady, ze kterých následně vyplývá výsledek hospodaření. Po odečtení nákladů od výnosů zbyde přibližně přes 2,6 mil. Kč. Výše cizích zdrojů v poměru s výsledkem hospodaření je velkou zátěží pro tak malou obec.

5.3 Výstavba v obci

5.3.1 Dosavadní vývoj ve výstavbě

Nové přírůstky obyvatel obce přímo souvisí s novou výstavbou v obci. Když se podíváme do minulosti, tak mezi lety 1900 – 1950 byl velký nárůst domů v obci, a to až o 63 domů. V dalších letech pak následně byl zájem o výstavbu ve Větrušicích menší. Další vlna výstavby nových domů přišla až v roce 1991, kdy v obci bylo již 116 domů. V průběhu dalších let se stále stavělo dál a z dat Českého statistického úřadu vyplývá, že v roce 2011 se v obci nacházelo 156 domů. O 10 let později tedy v roce 2021, eviduje obec Větrušice 222 zkolaudovaných domů. Dlouhé roky území obce vypadalo svou strukturou velmi kompaktně a jednotně. Vizualně celý vzhled obce dělal dobrý dojem, viz příloha č. 1. Jedinou závadou v sídelní struktuře byly a stále jsou tři bytové domy v ulici Jižní, které vyčnívají nad ostatními, a tak nezapadají úplně přesně do vizuální stránky obce. (Český statistický úřad, 2015)

Obrázek 4: Letecký snímek obce Větrušice z roku 2013

Zdroje: (Obec Větrušice, 2013)

Zájem o bydlení v obci Větrušice lze zaznamenat již před 15 lety. Již v roce 2008 zastupitelstvo obce schválilo výstavbu nové ulice Skalní. V této ulici se nachází 18 rodinných domů. Z leteckého snímku z roku 2013, je pak nová ulice Skalní vidět v levém dolním rohu. Je evidentní, že toto území výstavby je výrazně odtrženo od obce, a v podstatě by se dalo uvést, že je tato ulice „uprostřed pole“. Celistvá zástavba, kterou obec měla dříve,

je narušena novou výstavbou. Další vlna výstavby je vidět na obrázku č. 4 v horním levém rohu. Výstavba další nové ulice Východní začala v roce 2011. Jak je zřejmé, i tato ulice je vizuálně odtržená od centra obce a tato nová výstavba nenavazuje na tu starou zástavbu. V této ulici Východní se domy stavěly postupně a trvalo to několik let, než se většina území zastavěla. Dokonce ani dnes v roce 2021 nejsou ještě zastavěné některé parcely, které se v ulici nacházejí. Samozřejmě v obci od roku 2011 byly postaveny i jiné domy než jen v těchto dvou nových ulicích, ale ty byly postaveny v hlavní části obce. (L&B Invest s. r. o., 2013) (Obec Větrušice, 2008)

5.3.2 Územní plán

Územní plán obce vznikl roku 2019. Proces vytváření tohoto plánu byl zdlouhavý a náročný. Nejdříve byly vytvořeny návrhy územního plánu, ke kterým nejen obyvatelé mohli vznést námitku. Proto vytváření tohoto plánu pro obec trvalo několik let. Tento plán má za úkol, co nejkvalitněji vytvořit podmínky pro sídelní funkci, a to včetně dostatečně kapacitní veřejné infrastruktury, a to s ohledem na životní prostředí. Tento plán podporuje koncepci nízkopodlažní zástavbu s venkovským charakterem s vazbou na okolní přírodu.

V územním plánu je zmíněno, že jádro obce je kompaktní, ale komunikace nejsou v této oblasti dostačující. Zmiňuje se zde, že tři bytové domy v jižní části obce jsou pro obec závadou, které svým vzhledem k ostatní zástavbě nezapadají. Také uvádí, že na severu a východě obce se nacházejí dva „ostrovy“ zástavby v polích, které nenavazují na ostatní zastavené území.

Z již zmíněného plánu vyplývá, že pro bytovou výstavbu v následujících letech budou poskytnuty plochy v rozsahu 10,78 ha, a to včetně obslužných komunikací. To znamená, že územní plán poskytuje kapacitu přibližně pro 80 nových rodinných domů v celé obci. Tento počet domů odpovídá nárůstu obyvatel zhruba o 230 obyvatel, a to v časovém úseku od 2020 do 2030.

Pro celé území obce platí několik podmínek. Jedním z nich je, že není možné, aby určitá plocha nesloužila svému hlavnímu účelu, a to podle jejího určeného charakteru. Další podmínkou je, aby se stavby připojily na novou veřejnou kanalizaci. Následně musí být pro každý bytový dům na pozemku vymezeny kapacity pro minimálně dva osobní automobily. V celé oblasti obce se nepřipouští výstavba ubytoven ani bytových domů. (Obec Větrušice, 2019)

variantu tak, aby jediná příjezdová cesta do obce nebyla tolik zatížená. Pokud tento problém bude vyřešen, měla by být obec schopná budoucí výstavbu domů zvládnout.

Stále je velký zájem o bydlení v obci a v budoucích letech lze přepokládat, že zájem o stavební plochy, které se nachází ve Větrušicích, bude stále větší. Přispívá k tomu několik aspektů. Jedním z nich je to, že se obec nachází velmi blízko hlavního města Prahy. Dalším je venkovský charakter a menší zalidněnost. V blízkosti obce je příroda a s tím spojená turistika pro obyvatele. Pozitivem obce je také její neprůjezdnost, a tedy absence tranzitní dopravy a s tím spojeného nepříjemného hluku. (Obec Větrušice, 2019)

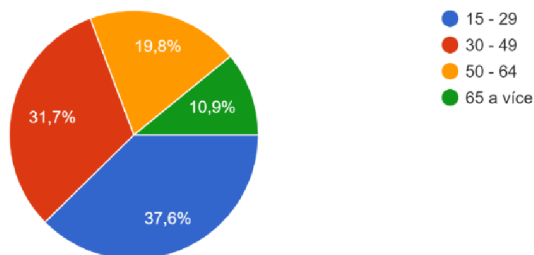
5.4 Anketa obyvatelům obce

Anketní šetření bylo uskutečněno na podzim roku 2021. Smyslem tohoto šetření bylo zjistit od občanů, kteří žijí v obci Větrušice, jak jsou spokojeni s životem v obci. Byli tázáni i na novou kanalizaci. Také bylo cílem zjistit postoj lidí k nové výstavbě. Anketa byla zcela anonymní a skládala se z 10ti otázek. Byl kladen důraz na to, aby byly zastoupeny všechny věkové kategorie. Anketa byla rozesílána online, a pro ty, kteří nemají přístup k internetu, byla anketa poskytnuta písemnou formou. Preferována byla online forma, protože se stále v období distribuování ankety šířilo onemocnění Covid19, jinak by byl preferován osobní kontakt s respondenty. Anketa nebyla určena pro osoby mladší 15ti let. Zároveň byla vynaložena snaha anketu distribuovat, jak nově přistěhovalým, tak i lidem, kteří ve vesnici bydlí už více let. Byl to velmi užitečný a přínosný sběr dat pro tuto práci.

Osloveno bylo 128 respondentů a celkem 101 obyvatel obce Větrušice anketu vyplnilo, což značí vysokou návratnost 78,90 %. Anketa byla primárně odesílána online s tím, že přibližně kolem deseti anketních archů bylo vyplněno písemně.

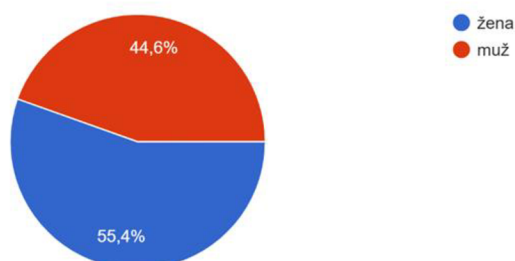
V prvních dvou otázkách byli respondenti rozděleni podle pohlaví a věku. Zastoupeny byly všechny věkové kategorie od 15 let a výše. Nejvíce respondentů bylo ve věku 15 – 26 let. Zastoupení mužů a žen bylo téměř vyrovnané, ale žen odpovědělo více.

Graf 7: Věk respondentů

Zdroj: vlastní zpracování dle anketního šetření

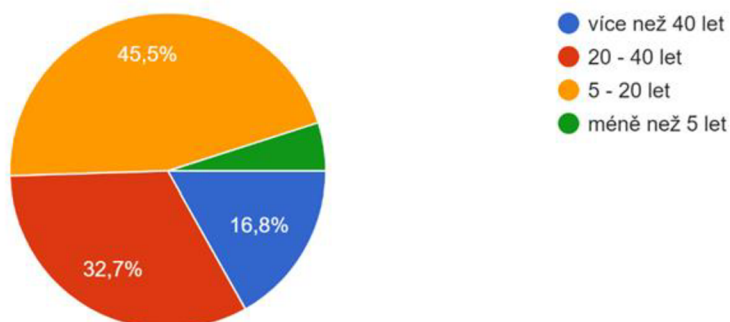
Graf 8: Pohlaví respondentů

Zdroj: vlastní zpracování dle anketního šetření

Následně byli tázáni na to, jak dlouho v obci žijí. Bylo zjištěno, že nejvíce občanů, kteří anketu poskytli, žijí v obci 5 – 20 let. Hned další nejčastější odpověď byla 20 – 40 let. V poměru s tím, že respondenti byli nejvíc zastoupeni ve skupině 15 – 29 let. Lze říct, že ti, co se zapojili do ankety, jsou spíše lidé, kteří v obci žijí mnoho let a někdo případně už od narození.

Graf 9: Jak dlouho v obci respondenti žijí

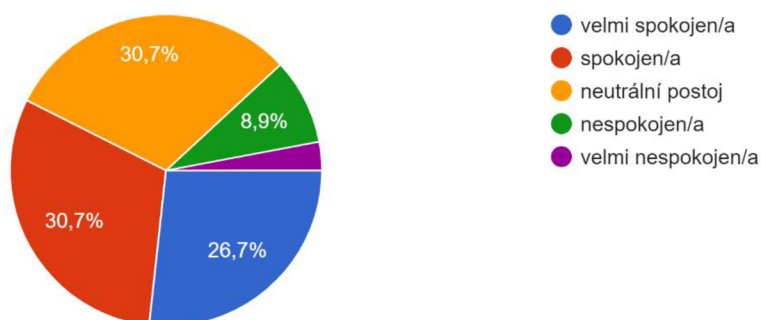
Zdroje: vlastní zpracování dle anketního šetření

Z další otázky v anketním šetření vyplynulo, že občané, kteří odpověděli, mají zájem o akce v obci. Byl by zde zájem hodně o společenské akce, ale také sportovní, kterých by se lidé mohli účastnit.

V obci je nyní pocíťována absence akcí v obci. Jednou z příčin je stále šířící se Covid19, a s tím spojená opatření, která omezují nebo přímo zakazují veřejné akce. Dále je problém chybějících vnitřních prostor pro sportovní i společenské a kulturní. Nelze tak pořádat akce za nepříznivého počasí. Pro rozvoj obce by bylo přínosné pořádat více akcí a podle toho, co vyplývá z ankety, by lidé o to měli velký zájem.

Následovala důležitá otázka zaměřená na názor občanů na novou kanalizaci. Zde se ukázalo, že více jak polovina lidí je buď spokojena nebo velmi spokojena. Dalších 30 % má neutrální postoj a jen malé procento lidí je nespokojeno. To značí, že projekt nové kanalizace byl pro obec velmi úspěšný.

Graf 10: Jaký mají respondenti názor na novou kanalizaci

Zdroje: vlastní zpracování dle anketního šetření

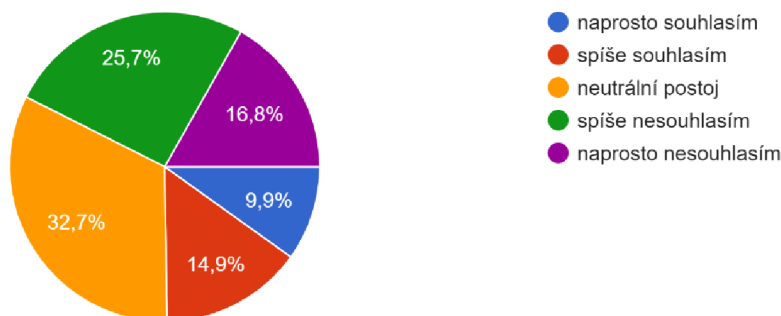
Dále byly zodpovězeny otázky týkající se toho, kolik času tráví ve Větrušicích. Velká většina lidí v obci tráví opravdu jen malou část dne. To svědčí o tom, že v obci není mnoho pracovních příležitostí ani jiných akcí, díky kterým by občané trávili více času ve své obci a také by se tím zlepšily společenské vztahy. Obec nedisponuje dostatečnou občanskou vybaveností, lidé tak nemají potřebu se v obci zdržovat přes den a aktivity hledají v ostatních městech. To pro obec nemá ekonomický ani sociální přínos.

Respondenti odpověděli na otázky ohledně toho, zda dojíždějí za prací a jak dlouho jsou ochotni dojíždět za pracovními příležitostmi. Většina, 70 % z nich, dojíždí za prací mimo Větrušice. Část lidí nepracuje, a to nejčastěji z důvodů, že jsou studenti nebo jsou v důchodu. Jen malé procento respondentů odpovědělo, že za prací nedojíždí.

Další otázka navazovala na toto téma. Byla totiž zaměřena na to, jak dlouho jsou ochotni lidé dojíždět za prací. Nejčastější odpověď byla „půl hodina až hodina“, následovala odpověď „méně než půl hodiny“. Našli se i tací, kterým nevadí denně dojíždět za prací více než hodinu. Zde se ukazuje, že lidé jsou ve většině případů ochotni dojíždět dlouho do práce. Trend, který byl dříve, že se lidé stěhovali do měst za prací už lze zaznamenat jen zřídka. Lidé mají spíše zájem bydlet mimo velká města. Jedním z důvodů může být stále zvyšující se ceny bydlení ve velkých městech jako je např. Praha. Dále lidé projevují zájem bydlet blízko přírody a nechtějí bydlet v hustě zastavěných lokalitách, a to i přesto, že musí denně dojíždět za pracovními příležitostmi. Stejný trend se projevuje i u obce Větrušice.

Předposlední otázka byla na téma nové výstavby. Zjišťovala, jaký názor na ni mají obyvatelé obce. Převažují lidé, kteří s novou zástavbou spíše nesouhlasí nebo naprosto nesouhlasí. Značná část lidí má neutrální postoj k tomuto tématu. Zde je vidět, že se občané v tomto opravdu neshodují a mají odlišné názory.

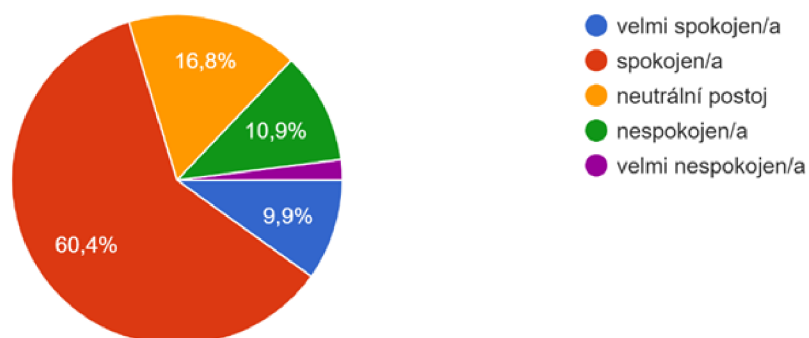
Graf 11: Jaký mají názor respondenti na novou výstavbu

Zdroje: vlastní zpracování dle anketního šetření

Poslední otázka byla položena se záměrem zjistit, jak jsou občané spokojeni s kvalitou života v obci Větrušice. Velká většina je spokojena se životem v obci a to přes 60 % tázaných občanů. Téměř 10 % z tázaných respondentů je až velmi spokojená. Neutrální postoj k tomuto názoru vyjádřilo skoro 17 %. K nespokojenosti se hlásí přibližně 10 % respondentů a jen 2 % jsou velmi nespokojeni. Zde lze jednoznačně říct, že ti občané, kteří se ankety účastnili, jsou spíše spokojeni s kvalitou života ve Větrušicích.

Graf 12: Jaký mají respondenti názor na život ve Větrušicích

Zdroje: vlastní zpracování dle anketního šetření

5.5 Polostandarizovaný rozhovor se starostkou obce Větrušice

Tento rozhovor byl vytvořen z důvodu výzkumu kvalita života v obci Větrušice z pohledu starostky obce. Rozhovor je zaměřen na otázky, které souvisí s rozvojem v obci, ale zároveň jsou zodpovězeny otázky, které se týkají zástavby obce a jejího dalšího rozšiřování.

Paní starostka obce, celým jménem Petra Šefčíková, je občanem Větrušic již řadu let. Strávila zde většinu života, a hlavně celé dětství. Nejen to přispělo k zájmu o dění obci a následné působení v zastupitelstvu a nyní vykonávání funkce starostky obce Větrušice.

Starostka obce Větrušice v rozhovoru uvedla, že v obci žije od narození kromě 8leté přestávky, kdy žila a pracovala v Praze. Dále bylo zmíněno, že se aktivně podílí na veřejném životě v obci od roku 2008, kdy byla součástí zastupitelstva obce a následně od roku 2015 vykonává funkci starostky.

Další otázka se týkala silných stránek obce. Paní Šefčíková do silných stránek zařadila polohu obce, která se nachází v blízkosti Prahy a také, že součástí území je národní přírodní rezervace. Součástí silných stránek uvedla i neprůjezdnost obce a také absenci skladových hal a s tím i těžkou nákladní dopravu.

Následně starostka vyjmenovala úspěchy, které se povedly za jejího působení ve funkci. Patří tam oprava příjezdové komunikace do obce, rekonstrukce vnitřních prostor budovy č. p. 12 díky, kde se následně otevřela Dětská skupina Větríčků. Povedla se rekonstrukce bývalé hasičské zbrojnice a vznikla tak malá společenská klubovna. Největší investicí akcí pro obec bylo odkanalizování a výstavba ČOV.

Do slabých stránek podle starostky patří určitě nedostatečná občanská vybavenost a dále i nedostatečná dopravní infrastrukturu a absence obecních pozemků.

V rozhovoru zazněly největší problémy obce. Těmi jsou chybějící komunikace, zastaralé osvětlení, nedostatečná výstavba chodníku, ale také málo parkovacích míst ve staré zástavbě.

Byl zhodnocen projekt kanalizace, a to velmi kladně, i když celý proces byl velmi náročný, tak se tato investice určitě vyplatila. Nejen, že se podařilo naší obci posunout do 21. století, ale také došlo k velkému zhodnocení nemovitostí. O tom, že projekt byl přínosný a užitečný svědčí i anketa určená občanům, kde je patrné, že většina občanů je spokojená anebo má neutrální postoj.

Avšak kanalizace má i negativní stránku, a to velké zadlužení obce. Když starostka na toto téma byla tázaná, vyjádřila se jasně, že obec je schopná finanční zatížení zvládnout.

Následující položená otázka starostce se týkala vývoje počtu obyvatel v obci a co si o tom nynější starostka myslí, zda starostka předpokládá růst či pokles. Vyhledky do budoucna jsou takové, že obyvatel v obci bude jednoznačně přibývat. Díky územnímu plánu se počítá s další výstavbou, která by měla být přiměřená. Starostka zmínila již probíhající výstavbu v lokalitě sever, díky čemuž je už teď jisté, že obyvatelé v příštích 2 – 3 letech jistě přibude. Další stavební pozemky se nachází mezi fotbalovým hřištěm a rodinnými domy. Tyto pozemky by ale měly vyplnit prázdnou část mezi objekty a obec by potom měla vypadat více uceleně.

V rozhovoru byla položena otázka, zda si starostka obce myslí, že se lidé stále častěji stěhují z měst na venkova, i když musí hodně dojíždět za prací. Odpověď byla jasná, a to, že tento trend je v obci už několik let. Lidé mají obrovský zájem bydlet v obci a poptávka po stavebních pozemcích je až extrémní. To, že má obec Prahu tak blízko, bere starostka spíše jako pozitivum a důležitou skutečnost pro obyvatele, kteří mají v hlavním městě mnohem více pracovních příležitostí.

Důležité bylo, zeptat se starostky na její názor ohledně nové výstavby v obci. Starostka obce určitě nechce masivní výstavbu nových satelitních lokalit v obci. Její názor se tak shoduje s velkou částí obyvatel obce, kteří vyplnili anketu a tam přes 42 % lidí nesouhlasí s novou zástavbou v obci. Dalších přibližně 30 % respondentů k tomu má neutrální postoj.

Starostka uvedla, že tlak výstavby hlavně logistických hal v blízkosti dálnice D8 je obrovský. Nyní podle územního plánu takovou výstavbu ani v obci realizovat nelze. Bude však záležet na dalších zastupitelných obce, jestli půjdou jinou cestou a to takovou, která umožní masivní zástavbu kolem obce.

Jak již bylo zmíněno, tak obec nemá dostatečnou občanskou vybavenost. Proto byla ke starostce směřovaná otázka, zda má plány, které by toto mohly nějak zlepšit. Popsala tedy, že má určitě v plánu postavit multifunkční prostor, kde by mohl být společenský sál, ale také zázemí např. pro restauraci či občerstvení. Dále byla zmíněna sportovní hala, kterou by starostka chtěla postavit a zlepšit tak vybavenost obce. S ohledem na anketní šetření, kde se ukázalo, že občané mají zájem o akce a rádi by se účastnili společenských či kulturních akcí, tak tohle je určitě správný krok ke zlepšení občanské vybavenosti v obci.

Dále byla zodpovězena otázka, co paní starostka považuje za nejdůležitější priority ze Strategického plánu obce. Vyzdvihla hlavně osvětlení v obci, odvedení dopravy ze středu obce na její okraj a zlepšení vybavenosti obce.

Cílem poslední otázky bylo zjistit další plány starostky v rámci budoucího rozvoje v obci. Starostka odpověděla, že vše je podmíněn rozpočtem obce nebo čerpání dotačních titulů. Dále zmínila, že v obci postrádá aktivní spolky, které by více rozvinuly společenský život v obci. Na konci rozhovoru starostka uvedla, že by si přála, aby v obci žili lidé, kterým záleží na tom, kde žijí a věří v to, že si obec zachová své kouzlo.

5.6 Priority v dalším rozvoji

Na období 2021 – 2026 byl schválen obecním zastupitelstvem nový strategický plán. Součástí dokumentu je SWOT analýza, která uvádí jak silné, tak i slabé stránky. Zároveň jsou přiblíženy hrozby a příležitosti.

Do silných stránek obce lze zařadit její atraktivní umístění. Je to obec neprůjezdná, a to je velkou výhodou. Zároveň je v blízkosti dálnice D8. Dostupnost Prahy je velmi příznivá, jízda autem trvá přibližně 15 minut a autobusem okolo 25 minut. Na území obce se nachází chráněná oblast „Větrušická rokle“ a s tím spojené turistické aktivity. Nově je v obci postavena kanalizace. Vodovodní řád je ve všech částech obce. Hustota obyvatelstva je nízká a demografické složení obce se skládá spíše z mladých lidí. V obci působí Dětská skupina Větríček. V obci existují obecní plochy, které mohou v budoucnu být využity pro

novou stavbu objektu, která bude přispívat občanské vybavenosti v obci nebo společenskému životu obyvatel.

Slabými stránkami obce jsou komunikace ve velmi špatném stavu. Chybí zde chodníky, a to téměř v celé obci. Je zde absence školských zařízení. Není tu ani zázemí pro seniory. Obec má dopravní obslužnost, ale celkem slabou, jezdí zde pouze jedna autobusová linka. Pro občany je zde určitě nedostatečná obchodní síť. V obci chybí vnitřní zázemí pro kulturní, společenské a sportovní akce. Všechny akce lze realizovat pouze v exteriéru. V obci jsou jen dvě významnější firmy, které zde působí (Zemědělské družstvo Klecany, NOANO). Obec nedisponuje ani zdravotnickým zařízením.

Do hrozeb pro obec patří zvyšující se nápor na dopravu. S tím souvisí neodpovídající sítě a infrastruktura, které může zatížit i nová zástavba v obci. Dále sem lze zařadit i neúspěšné žádosti o grantové příspěvky a v důsledku toho neuskutečnění plánovaných akcí. Nedořešené vztahy mezi církví brání v čerpání dotací a realizaci dalších projektů. Ve skupině hrozeb je i menší zájem obyvatel o dění v obci a o mezilidské vztahy. Negativní dopad má i fakt, že noví obyvatelé se nepřihlásí k trvalému pobytu, což znamená pro obec velké finanční ztráty.

Novou příležitostí pro rozvoj obce by mohla být rekonstrukce komunikací a následná výstavba nových chodníků. Obec by mohla více využívat dotační tituly. Nemovitosti, v majetku obce by měly být využívány efektivněji a účelněji. V severní části obce vznikne výstavba nových domů. Vytvoření příznivých podmínek pro cyklostezky se také řadí do budoucích příležitostí obce. Zavádění aktivit, jak pro děti, tak i pro seniory, by mohlo pomoci v rozvoji v této oblasti. S tím spojená vytvoření lepších podmínek pro sportoviště v obci. V obecním zájmu je získat zájem mládeže k zapojení do dění v obci. (Obec Větrušice, 2020)

7 Závěr

Tématem bakalářské práce je „Sociální ekonomický rozvoj obce Větrušice“. Cílem bylo analyzovat a zhodnotit kvalitu života ve Větrušice a zároveň zjistit perspektivu rozvoje této obce. Specifickým zaměřením této práce je vliv nové zástavby na život v obci a následný potenciál jejího dalšího rozvoje.

Práce je rozdělena do dvou částí, a to teoretickou a praktickou. Na základě odborné literatury byly v teoretické části definovány klíčové pojmy související s tématem bakalářské práce. Jsou objasněny termíny, jako je regionální rozvoj, veřejná správa či urbanizační procesy. Dále jsou blíže specifikovány pojmy týkající se obce jako je např. zastupitelstvo obce, strategické plánování nebo systém financování. Stanovení těchto pojmů bylo důležité pro další část práce.

Na začátku praktické části je uvedena základní charakteristika obce a s tím spojená i zajímavá historie obce. Nutné bylo zmínit i to, na jakém území se nachází a jaké má životní prostředí. Do charakteristiky byl začleněn i popis občanské vybavenosti obce. Následuje vlastní práce, kde je zkoumán vývoj počtu obyvatelstva. Obec byla považována za malou a nenápadnou. V současné době o bydlení ve Větrušicích velký zájem a počet obyvatel se zvyšuje. Není to jen vlivem levnějších pozemků, které se na venkově nachází, je to také krásnou přírodou a dobrou dostupností do přilehlé Prahy. Získaná data při podrobnějším zkoumání ekonomického vývoje obce nejsou moc uspokojivá pro obec. Vychází z nich nepříznivé zjištění, že se obec v posledních letech velmi zadlužila a to na 20 let dopředu. Je to způsobeno výstavbou nové kanalizace, která byla částečně financována z dotace, ale i tak obec eviduje velké zadlužení. Následně se práce zaměřuje na výstavbu v obci, která byla nejdříve přirozená a pozvolná, protože mezi lety 1900-1950 se postavilo pouze 63 domů. Nyní, jen za posledních deset let, se počet domů ze 156 vystoupal na číslo 222 zkolaudovaných domů. Z toho vyplývá, že dříve za padesát let se postavilo stejně domů v této obci jako mezi lety 2011 až 2021. To znamená, že o bydlení a život v obci je velký zájem. V budoucnu by se obec podle územního plánu měla rozrůstat v rozmezí deseti let o dalších 80 domů, za určitých podmínek, které vymezuje tento plán.

V rámci bakalářské práce bylo provedeno anketní šetření, které vyplňovali obyvatelé obce. Vyplývá z něj, že názory na novou výstavbu v obci se dost liší. Někteří mají k tomuto tématu neutrální názor, ale většina, přesně 42,5 % respondentů ankety, s výstavbou nesouhlasí. Dále se podle ankety ukázalo, že obyvatelé obce jsou s novou kanalizací

spokojeni, i přes to, že se obec zadlužila na několik let dopředu. Z ankety vyplývá, že občané musejí dojíždět za prací mimo obec. Nejsou zde pořádány společenské akce, o které by podle ankety byl velký zájem ze strany občanů. V anketě se obyvatelé shodli na názoru ohledně života v obci Větrušice, a to tak, že jsou spokojeni s kvalitou života v obci.

V rozhovoru starostka obce potvrdila, že obec nemá dostatečnou vybavenost. Obec nemá aktivní spolky, které by pořádaly společenské či jiné akce pro občany. Naopak vyzdvihla umístění obce a její životní prostředí. Zároveň jako velký úspěch zmínila výstavbu nové kanalizace v obci a v rozhovoru zdůraznila, že obec je schopna zvládnout finanční zatížení. Starostka eviduje stále větší tlak na novou výstavbu v obci, ale ztotožňuje se s názorem občanů, a také nechce realizovat masivní zástavbu v obci. Do budoucna by chtěla vystavět multifunkční prostor nebo případně i společenskou halu. Prioritami pro starostku ze strategického plánu je nové osvětlení, které je zastaralé, a také je hlavní prioritou odvedení dopravy ze středu obce na její okraj. Na konci starostka zmínila, že by si přála, aby lidem záleželo, v jakém prostředí žijí a aby si obec zachovala své kouzlo, které má.

Zhodnotit, jestli Větrušice jsou místem pro kvalitní život, je obtížná otázka. Každý obyvatel obce má jiná přání, potřeby a očekává od života něco jiného. Co jeden člověk může považovat za negativum, naopak druhý bere jako pozitivum. Každý občan se však podílí na historii obce a s tím spojených tradic a zvyků. Je důležité uvědomit si, kde a jak žijeme, stát se aktivní součástí dění ve své obci, a tak se podílet i na obnově tradic života na venkově.

Obecně lze konstatovat, že obec Větrušice je z hlediska lokality a blízké přírody atraktivním místem pro život. Vyznačuje se i klidným prostředím, i když je blízko hlavního města Prahy. Je to zajímavé místo pro nové obyvatele, kteří se do obce budou v budoucnu stěhovat. Je však potřeba zlepšit občanskou vybavenost v obci a snažit se o větší soběstačnost obce. Důležité je v budoucnu podporovat komunitní a spolkový život a nerozdělovat občany na starousedlíky a nově přistěhovalé. Pokud se budou občané podílet na jejím společenském životě, budou se potkávat na společenských akcích a zajímat se o dění v obci, bude to mít pozitivní vliv na rozvoj obce. Zájmem zastupitelstva obce je uspokojení co nejvíce přání a potřeb obyvatel. Cíle chce nadále plnit tak, aby stoupala životní úroveň a kvalita života v obci.

8 Seznam použitých zdrojů

Odborná literatura

BUREŠ, Pavel, 2004. Veřejná správa v České republice. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky. ISBN 80-239-3642-5.

HEŘMANOVÁ, Eva, 2012. Koncepty, teorie a měření kvality života. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON). Studijní texty (Sociologické nakladatelství). ISBN 9788074191060.

JEŽEK, Jiří, Ondřej SLACH a Vladimíra ŠILHÁNKOVÁ, 2015. Strategické plánování obcí, měst a regionů: vybrané problémy, výzvy a možnosti řešení. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 9788075522634.

KADEŘÁBKOVÁ, Jaroslava, PEKOVÁ Jitka, 2012. Územní samospráva - udržitelný rozvoj a finance. Praha: Wolters Kluwer Česká republika. ISBN 9788073579104.

KRAFTOVÁ, Ivana, Martin MAŠTÁLKA, Zdeněk MATĚJA, Ondřej SVOBODA a Pavel ZDRAŽIL, 2016. Bezpečný rozvoj regionu: základní koncept. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 9788075522610.

MAŘÍK, Kamil, 2015. Veřejná správa a rozvoj regionů: IX. mezinárodní vědecká konference: 20. listopadu 2014. 1. vyd., Praha: Professional Publishing. 33 s. ISBN 978-80-7431-148-2.

MATES, Pavel, WOKOUN René, 2001. Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy. Praha: Prospektrum. ISBN 9788071751007.

PAGE, Edward C., MOSHER, Frederick C. and CHAMPAN, Brian. 2020 "Public administration". Encyclopedia Britannica, 12 Nov. 2020, <https://www.britannica.com/topic/public-administration>. Accessed 16 September 2021.

PAVLÍK, Marek, 2016. Podpora lokální ekonomiky: využití skrytých potenciálů v regionech. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7552-390-7.

PAVLÍK, Marek, 2020. Regiony budoucnosti: spolupráce, bezpečí, efektivita: inspirace pro rozvoj měst a regionů s příklady dobré praxe. Praha: Grada. ISBN 978-80-271-1310-1.

PEKOVÁ, Jitka, PILNÝ Jaroslav, JETMAR Marek, 2012. Veřejný sektor - řízení a financování. Praha: Wolters Kluwer Česká republika. ISBN 9788073579364.

PETEROVÁ, Helena, 2016. Finanční hospodaření územních samosprávných celků. Vydání: páté aktualizované a rozšířené. Praha: Institut pro veřejnou správu Praha, Skripta (Institut pro veřejnou správu). ISBN 9788086976358.

TEMELOVÁ, Jana, Lucie POSPÍŠILOVÁ a Martin OUŘEDNÍČEK, 2012. ed. Nové sociálně prostorové nerovnosti, lokální rozvoj a kvalita života. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. ISBN 9788073803780.

TOTH, Petr, 2014 Ekonomické aktivity obcí a měst. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-491-6.

VYSLOUŽILOVÁ Markéta, 2005. Větrušice. Praha: MAROLI. ISBN: 80-86453-20-0

WOKOUN, René, 2007. Regionální rozvoj a jeho management v České republice. Praha: Oeconomica. ISBN 978-80-2451-301-0.

WOKOUN, René, MATES Pavel, 2006. Management regionální politiky a reforma veřejné správy. Praha: Linde. ISBN 80-7201-608-3.

WOKOUN, René, MATES Pavel, KADERÁBKOVÁ Jaroslava, 2011. Základy regionálních věd a veřejné správy. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. Monografie (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-304-9.

Internetové zdroje

Český statistický úřad, 2015. *Historický lexikon obcí České republiky – 1869 - 2011* [online]. [cit. 2022-02-16], dostupný z https://www.czso.cz/csu/czso/iii-pocet-obyvatel-a-domu-podle-kraju-okresu-obci-a-casti-obci-v-letech-1869-2011_2015

Český statistický úřad, 2021a. *Databáze demografických údajů za obce ČR* [online]. [cit. 2022-02-14], dostupný z <https://www.czso.cz/csu/czso/databaze-demografickyh-udaju-za-obce-cr>

Český statistický úřad, 2021b. *Věkové složení obyvatelstva* [online]. [cit. 2022-02-14], dostupný z https://www.czso.cz/csu/xs/vekove_slozeni_obyvatelstva_stc_kraje

Eskelinen, Heikki, 1998. et al. *Competitiveness, Localised Learning and Regional Development : Specialization and Prosperity in Small Open Economies*, Taylor & Francis Group. ProQuest Ebook Central, <https://ebookcentral-proquest-com.infozdroje.czu.cz/lib/czup/detail.action?docID=169634>.

L&B Invest s. r. o., 2013. *Větrušice – Praha východ* [online]. [cit. 2022-02-16], dostupný z <http://www.lbinvest.cz/pozemky/vetrusice/>

Ministerstvo financí České republiky, 2022a. *Přehled* [online]. [cit. 2022-02-15], dostupný z <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00240974/prehled?obdobi=1012&rad=j>

Ministerstvo financí České republiky, 2022b. *Účetní ukazatele* [online]. [cit. 2022-02-15], dostupný z <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00240974/ucetni-ukazatele?rad=t&obdobi=2109>

Obec Větrušice 2022. *Informace o obci* [online]. [cit. 2022-02-13], dostupný z <https://www.vetrusice.cz/informace-o-obci/>

Obec Větrušice, 2002. *Místopis obce* [online]. [cit. 2022-02-13], dostupný z https://www.vetrusice.cz/informace-o-obci/mistopis/Mistopis-obce_s14x75.html

Obec Větrušice, 2008. Větrušický zpravodaj [online]. [cit. 2022-02-16], dostupný z https://www.vetrusice.cz/informace-o-obci/vetrusicky-zpravodaj/Vetrusak-2/2008---brezen_s247x979.html?fbclid=IwAR0G7aeIPVCip0X1XUJMteYI8fvjS-tF-fZ8A5d5TFGUtzPLYwB-vCHm3_Y

Obec Větrušice, 2013. *Letecký snímek obce Větrušice z roku 2013* [online]. [cit. 2022-02-16], dostupný z https://www.vetrusice.cz/informace-o-obci/mapy-planky-obce/Letecke-snimky-Vetrusic_s15x1544.html

Obec Větrušice, 2019. *Územní plán obce Větrušice* [online]. [cit. 2022-02-16], dostupný z https://www.vetrusice.cz/obecni-urad/uzemni-plan/Uzemni-plan-obce-Vetrusice---schvalen-v-12/2019_s836x9995.html

Obec Větrušice, 2020. *Schválený strategický plán obce Větrušice 2021-2026* [online]. [cit. 2022-02-16], dostupný z https://www.vetrusice.cz/obecni-urad/strategicky-plan/Schvaleny-strategicky-plan-obce-Vetrusice-2021-2026_s830x10328.html

Obec Větrušice, 2021a. *Historické fotografie* [online]. [cit. 2022-02-13], dostupný z <https://www.vetrusice.cz/gallery.php?page=200&gid=312>

Obec Větrušice, 2021b. *Historie Větrušic*. [online]. [cit. 2022-02-13], dostupný z https://www.vetrusice.cz/informace-o-obci/historie/Historie-Vetrusic---strucne_s12x7941.html

Seznam.cz, a. s., 2022a. *Mapa obce Větrušice z roku 2022*. [online]. [cit. 2022-02-16], dostupný z <https://geoportal.gepro.cz/#/modul/ruian>

Seznam.cz, a. s., 2022b. *Národní přírodní rezervace*. [online]. [cit. 2022-02-13], dostupný z <https://mapy.cz/zakladni?x=14.3735155&y=50.1917752&z=13&box=1&q=v%C4%9Btru%C5%A1ick%C3%A1%20rokle&source=base&id=1909423&ds=2>

Anketa pro občany obce Větrušice

(odpovědi, prosím, zakroužkujte)

1. **Jaký je Váš věk?**
- 15 - 29
 - 30 - 49
 - 50 - 64
 - 65 a více

2. **Pohlaví**
- muž
 - žena

3. **Jak dlouho v obci žijete?**

- více než 40 let
- 20 - 40 let
- 5 - 20 let
- méně než 5 let

Účastníte se akcí pořádaných v obci?

- sportovních ano x občas x ne
- kulturních ano x občas x ne
- společenských ano x občas x ne
- jiných ano x občas x ne

4. **Jaký máte názor na novou kanalizaci v obci?**

- velmi spokojen/a
- spokojen/a
- neutrální postoj
- nespokojen/a
- velmi nespokojen/a

5. **Kolik času většinou trávíte ve Větrušicích (v pracovních dnech)?**

- téměř celý den
- část dne
- skoro vůbec nejsem doma
- jiná odpověď

6. **Dojíždíte za prací mimo Větrušice?** ano x ne x někdy x nepracuji

7. Jak dlouho dojíždíte do práce?

- více jak hodinu
- půl hodinu až hodinu
- méně jak půl hodiny
- nedojíždím za prací

8. Co si myslíte o rozšíření obce Větrušice o novou výstavbu?

- naprosto souhlasím
- spíše souhlasím
- neutrální postoj
- spíše nesouhlasím
- naprosto nesouhlasím

9. Jaký máte názor na život ve Větrušicích?

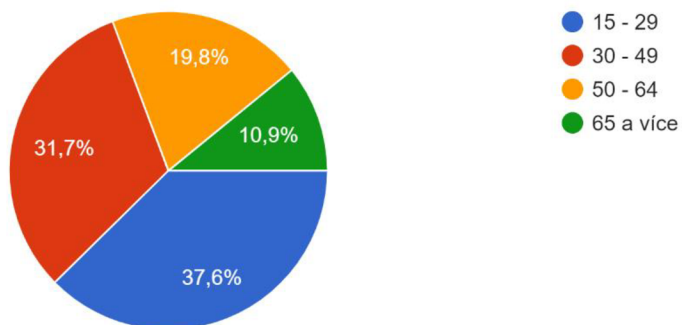
- velmi spokojen/a
- spokojen/a
- neutrální postoj
- nespokojen/a
- velmi nespokojen/a

Děkuji za Váš čas. Tereza

9.3 Příloha č. 3: Výsledky ankety

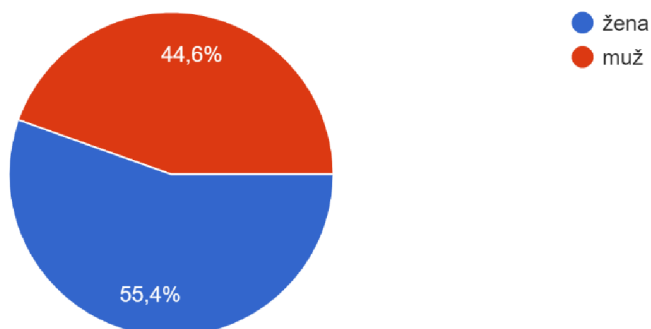
1. Jaký je Váš věk?

101 odpovědí

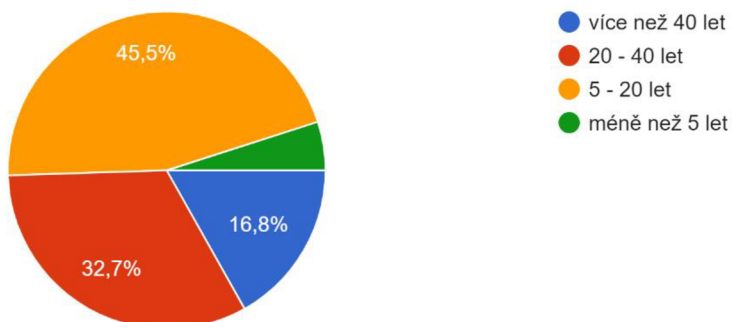
2. Pohlaví

101 odpovědí

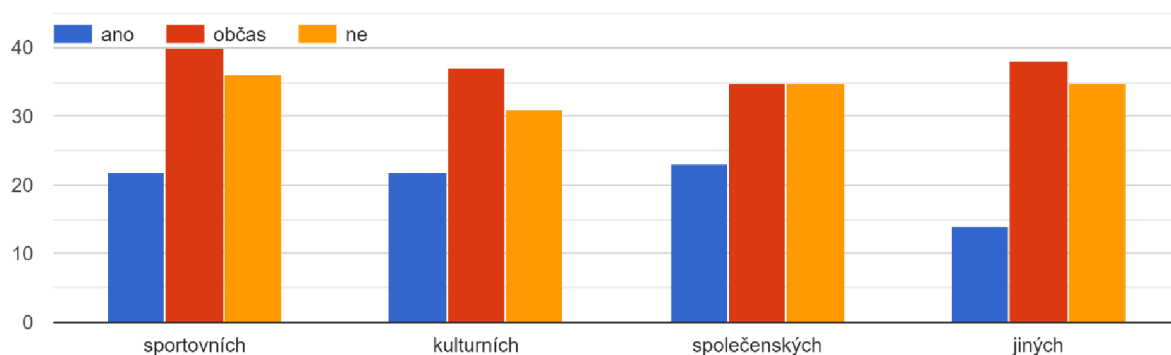

3. Jak dlouho v obci žijete?

101 odpovědí

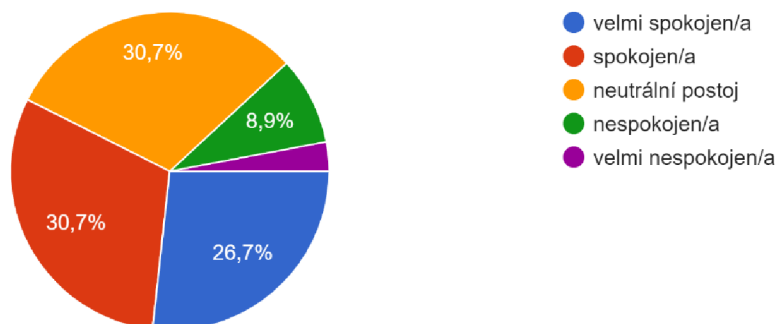

4. Účastníte se akcí pořádaných v obci?

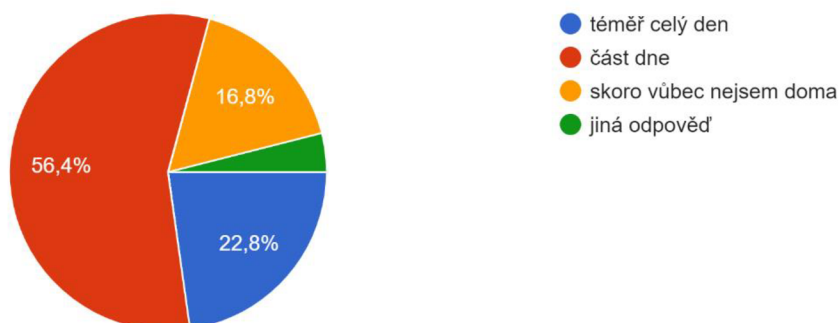
5. Jaký máte názor na novou kanalizaci v obci?

101 odpovědí

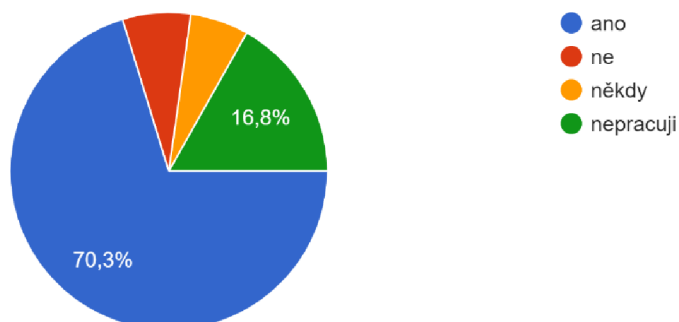
6. Kolik času většinou trávíte ve Větrušicích (v pracovních dnech)?

101 odpovědí

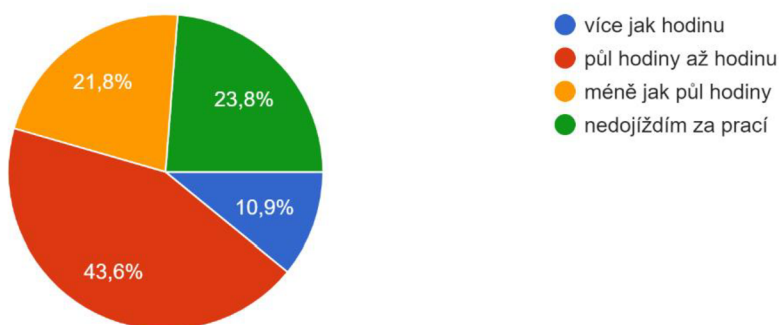
7. Dojždíte za prací mimo Větrušice?

101 odpovědí

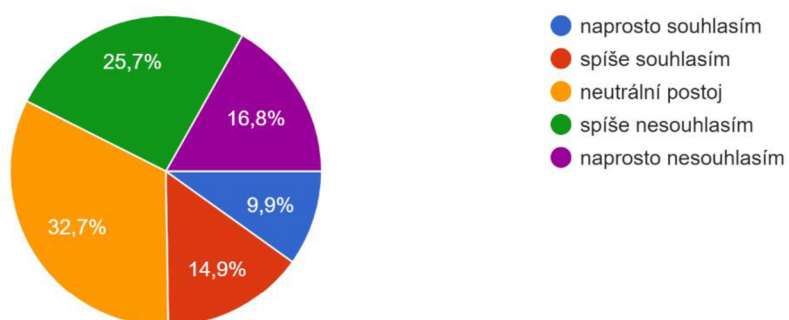
8. Jak dlouho dojždíte do práce?

101 odpovědí

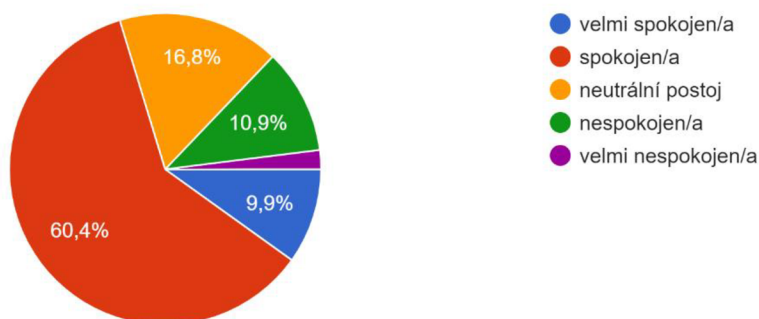
9. Co si myslíte o rozšíření obce Větrušice o novou výstavbu?

101 odpovědí

10. Jaký máte názor na život ve Větrušicích?

101 odpovědí

9.4 Příloha č. 4: Polostandarizovaný rozhovor se starostkou obce Větrušice

Paní starostko, nejdříve začneme otázkou, jak dlouho vlastně žijete v obci Větrušice?

„Ve Větrušicích jsem od narození s 8letou přestávkou, kdy jsem žila a pracovala v Praze. Jsem ráda, za návrat do této obce a za to, že se nyní takhle mohu podílet na chodu obce.“

Jak dlouho se aktivně podílíte na veřejném životě ve Vaší obci?

„Vždy jsem se zajímala o dění a situaci v obci. Působit jsem začala v zastupitelstvu obce už od roku 2008 a funkci starostky vykonávám od března 2015.“

Co považujete za silné stránky Vaší obce?

„Jednoznačně polohu obce na okraji národní přírodní rezervace a zároveň v blízkosti hlavního města Prahy, její neprůjezdnost a absenci skladových hal a tím i těžké nákladní dopravy.“

Co se v posledních letech v obci povedlo, nebo co Vy považujete za úspěch?

„Projektů, které se povedly od mého nástupu do funkce starostky, byla spousta. Jako první, který považuji za úspěch, byla kompletní oprava příjezdové

komunikace do obce. Hned poté následně kompletní rekonstrukce vnitřních prostor budovy č. p. 12. Tato rekonstrukce proběhla během dvou měsíců, takže bylo možné zřízení Dětské skupiny Větríček pro Větrušické děti s kapacitou 12 dětí. Následovala rekonstrukce bývalé hasičské zbrojnice na spolkovou klubovnu a pak samozřejmě největší investiční akce odkanalizování obce a výstavba ČOV. Podařilo se nám získat pro rozvoj obce dotace ve výši neuvěřitelných 60 miliónů korun, a to považuji za velký úspěch pro obec naší velikosti. “

Co považujete za slabé stránky Vaší obce?

„Rozhodně nedostatečnou občanskou vybavenost od společenského sálu přes kryté sportoviště až po absenci spolkového života v obci. Dále pak chybějící dopravní infrastrukturu, tedy komunikaci, která by odvedla dopravu ze severní části obce mimo střed obce a absenci obecních stavebních pozemků. “

Mohla byste, prosím, uvést největší problémy, které byste aktuálně, jako starostka, chtěla řešit ve Vaší obci?

„Aktuální problém je chybějící objízdná komunikace a zastaralé veřejné osvětlení. Díky nedávnému zvýšení cen energií, jsou náklady na veřejné osvětlení pro tuto obec opravdu vysoké. V plánu máme rekonstrukci veřejného osvětlení v celé obci a výměnu lamp VO za úspornější. Vzhledem k cenám energií je pro mě tento projekt prioritou. Snad se nám podaří získat dotaci, abychom mohli ke konci letošního roku tuto investici zrealizovat. Dále výstavbu chodníků od křižovatky ulic Hlavní a Severní, směrem k ulici Východní. Následně také postupné budování parkovacích míst ve staré zástavbě“

Jak hodnotíte projekt výstavby kanalizace v obci?

„Projekt výstavby kanalizace hodnotím velmi kladně. Celý proces odkanalizování obce jsme administrativně řešili od roku 2016. Takže celých pět let usilovné práce od rozhodnutí, kam umístit ČOV, aby mohla být prakticky celá obec odkanalizována gravitačně to byl opravdu velký oříšek, až po samotnou realizaci stavby. Jsem opravdu velmi ráda, jak už jsem několikrát zminila, že se nám podařilo posunout naši obec do 21. století. Odkanalizováním obce došlo k výraznému zhodnocení našich domů a stavebních pozemků. Ceny, které se dříve pohybovaly okolo 2.500,- za m²,

tak nyní vyletěly raketově k cifrám kolem 7.500,- za m². Takže tento projekt beru jako velmi přínosný a prospěšný pro naši obec.

Kvůli kanalizaci se obec hodně zadlužila, bude obec schopná zvládnout toto finanční zatížení?

„Báli jsme se toho, samozřejmě. Nicméně, kdybychom si nebyli jisti, že to obec finančně utáhne, nikdy bychom do takto velké investiční akce s úvěrem 20 mil. Kč nešli. Úvěr je na 20 let, takže měsíční splátka se bude pohybovat okolo 120.000 Kč, takže zhruba 1.400.000 ročně, a to je obec schopna zvládnout.“

Jak se podle Vás bude vyvíjet počet obyvatel v obci? Myslíte si, že bude spíše růst či naopak klesat a proč?

„Počet obyvatel bude zcela jistě narůstat, ale jsem ráda, že současní zastupitelé jsou stejného názoru jako já, že rozvoj obce má být přiměřený a pozvolný. Podle toho, byl také koncipován současný platný územní plán a v něm se počítá s již probíhající výstavbou v lokalitě Ing. Grošové, to je lokalita sever. Jde o 35 stavebních parcel pro rodinné domy a v průměru se tak bude pohybovat nárůst kolem 100 obyvatel v řádu 2-3 let. Do budoucna jedinou rozvojovou plochou pro výstavbu rodinných domů je polovina plochy stávajícího rybízového sadu, kde by mělo vzniknout zhruba dalších 16 stavebních pozemků. Tyto další zastavěné pozemky, vyplní prázdnou část obce mezi fotbalovým hřištěm a rodinnými domy, a díky tomu bude pak opticky vypadala obec více uceleně a sjednoceně.“

Vnímáte ve Vaší obci současný trend, kdy se lidé stěhují z měst na venkov, proto, aby byli blíž přírodě, i když ví, že budou muset dojíždět za práci?

„Tento trend je patrný už několik let a v současné době od vypuknutí pandemie Covidu19 je nárůst poptávky po stavebních pozemcích v takto těsné blízkosti Prahy až extrémní. Takže určitě, dojíždění za prací do hlavního města je pro naši obec důležité, je tam mnoho pracovních příležitostí, kterých u nás v obci je minimum. V tomto ohledu to, že jsme přibližně 10 km od Prahy, beru spíše jako velkou výhodou pro naši obec i její občany.“

Jaký je Váš osobní názor na rozšíření obce Větrušice o novou výstavbu?

„Já jsem zastáncem názoru, že tam, kde je kvalitní zemědělská půda s bonitou 1 a 2 tak, jako je všude kolem naší obce, by to takto mělo zůstat. Takže nejsem zastáncem masivní výstavby satelitních lokalit v obci.“

Byl schválený nový Územní plán. Umožňuje další výstavbu v obci? Případně za jakých podmínek?

„Tlak na výstavbu nejen staveb pro bydlení, ale i logistických hal v těsné blízkosti dálnice D8 je obrovský, vidět to můžeme např. ve Zdíbech. Bude hlavně záležet na budoucích zastupitelích obce, kteří budou rozhodovat o tom, zda změní územní plán obce a půjdou cestou masivní zástavby nebo ne.“

Ze Strategického plánu vyplývá, že obec nemá ideální občanskou vybavenost. Máte nějaké konkrétní plány do budoucna, které by mohly tuto situaci zlepšit?

„Mám. Určitě bych byla velmi ráda, aby v druhé polovině plochy rybízové sadu mezi fotbalovým hřištěm a ulicí Jižní vznikla multifunkční budova, kde by byl společenský sál, i se zázemím pro provoz restaurace (občerstvení) a prostor pro pronájem na služby. Popřípadě, pak krytá sportovní hala či tělocvična, zkrátka kdekoliv, kde by se dalo sportovat v nepříznivém počasí nebo i v zimě.“

Jaké priority ze Strategického plánu obce jsou pro Vás nejdůležitější?

„Určitě rekonstrukce veřejného osvětlení v celé obci, to považuji aktuálně za prioritu. Dále pak odvedení dopravy z centra obce na okraj, a to z důvodu, že je hlavní silnice přes centrum obce příliš zatížená, a to je částečně i vlivem nové zástavby v severní části, a tím spojené větší zatížení dopravní infrastruktury v centru obce. Další prioritou je pro mě v co největší možné míře zlepšit občanskou vybavenost.“

Jaké máte další plány do budoucna v rámci rozvoje obce?

„Rozvoj obce je podmíněn jen samotným rozpočtem obce a maximálním využitím dotačních titulů. Pokud se podíváme na rozpočet samotný, tak ten si z velké většiny vytváříme my sami, tedy obyvatelé obce. Především tím, že jsme v obci trvale hlášeni, máme zde sídla svých firem, ať už jako fyzické nebo právnické osoby, protože výše rozpočtu obce je přímo úměrná těmto podmínkám. Za rozvoj obce považuji také bohatší kulturní a společenský život v obci, chybí mi tu aktivní spolky, které by organizovaly různé společenské, kulturní a sportovní akce a chuť lidí se zapojovat do organizace společenského života v obci. Přála bych obci, ve které jsem vyrostla, aby si do budoucna udržela svoje kouzlo bez masivní výstavby průmyslových hal a bytových domů, typu „Astraparku, Klecany“, a také, aby zde žili lidé, kterým bude především záležet na tom, kde žijí.“